

Rok 1912.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VI. — Wydana i rozesłana dnia 28. stycznia 1912.

Treść: (M^o 15—18.) 15. Układ konsularny między Austro-Węgrami i Królestwem Serbskiem. — 16. Układ co do pomocy prawnej między Austro-Węgrami i Królestwem Serbskiem. — 17. Traktat państwowy między Austro-Węgrami i Królestwem Serbskiem co do spadków, opieki i kurateli oraz uwierzytelniania dokumentów i aktów stanu cywilnego (układ spadkowy). — 18. Traktat co do wydawania przestępców między Austro-Węgrami i Królestwem Serbskiem.

15.

Układ konsularny z dnia 30. marca 1911

między Austro-Węgrami i Królestwem Serbskiem.

(Podpisany dnia 30. marca 1911, ratyfikowany przez Jego c. i k. Apostolską Mość dnia 18. stycznia 1912; dokumenty ratyfikacyjne wymieniono w Belgradzie dnia 23. stycznia 1912.)

Nos Franciscus Josephus Primus
divina favente clementia
Austriae Imperator, Bohemiae Rex etc. et Hungariae
Rex Apostolicus,

Notum testatumque omnibus et singulis quorum interest tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentariis Nostris atque ab illo Majestatis Suae Regis Serbiae praevis collatis consiliis mutisque deliberationibus conventio de admissione Consulum in mutuis Nostris territoriis atque de juribus, privilegiis et immunitatibus nec non de functionibus et officiis eorum die $\frac{\text{decimo septimo}}{\text{trigesimo}}$ mensis Martii anni millesimi nongentesimi undecimi Belgradi inita et signata fuit, tenoris sequentis:

(Pierwopis.)

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie

et

Sa Majesté le Roi de Serbie,

animés du désir de s'entendre sur l'admission dans leurs territoires respectifs de fonctionnaires consulaires et de déterminer leurs droits, privilèges et immunités, ainsi que les fonctions auxquelles ils seront appelés, ont résolu de conclure une Convention à cet effet et ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

Monsieur le Comte Jean Forgách de Ghymes et Gács, Son Conseiller intime, Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près la Cour Royale de Serbie, Grand Croix de l'ordre de François Joseph, Chevalier de l'ordre de Léopold et de l'ordre de la Couronne de fer troisième classe etc.;

Monsieur le Chevalier Othon de Lutterotti de Gazzolis et Langenthal, Conseiller ministériel au Ministère Impérial Royal autrichien de la Justice etc.;

Monsieur Gustave de Töry, Secrétaire d'Etat au Ministère Royal hongrois de la Justice, Chevalier de l'ordre de Léopold etc.;

et

Sa Majesté le Roi de Serbie:

Monsieur M. G. Milovanovitch, Son Ministre des Affaires Etrangères, Grand Croix de l'ordre de St. Sava, Commandeur de l'Etoile de Karageorge et de l'Aigle Blanc etc.,

(Przekład.)

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier

oraz

Najjaśniejszy Król Serbski,

ożywieni chęcią doprowadzenia do skutku porozumienia co do dopuszczenia funkcjonariuszy konsularnych w Swych obustronnych obszarach, oraz określenia ich praw, przywilejów i swobód a także czynności, do których mają być powołani, postanowili zawrzeć w tym celu układ i zamianowali Swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier:

hrabiego Jana Forgácha de Ghymes i Gács, Swego tajnego radcę, Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Dworze królewsko-serbskim, ozdobionego wielkim krzyżem orderu Franciszka Józefa, kawalera orderu Leopolda i kawalera orderu Żelaznej Korony trzeciej klasy itd.;

pana Ottona de Lutterotti de Gazzolis i Langenthal, radcę ministeryalnego w c. k. Ministerstwie sprawiedliwości itd.;

pana Gustawa de Töry, sekretarza stanu w królewsko-węgierskiem Ministerstwie sprawiedliwości, kawalera orderu Leopolda itd.,

a

Najjaśniejszy Król Serbski:

pana M. G. Milovanovitcha, Swego ministra spraw zewnętrznych, ozdobionego wielkim krzyżem orderu Ś. Sawy, komandora orderu Gwiazdy Karageorga i orderu Białego Orła itd.,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article 1er.

Chacune des Hautes Parties contractantes aura la faculté d'établir des Consuls Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires dans les villes et places de commerce de l'autre Partie. Elles se réservent toutefois le droit de désigner les localités où il ne leur conviendra pas d'admettre des fonctionnaires consulaires; bien entendu que cette réserve ne pourra être appliquée à l'une des Parties contractantes sans l'être également à toutes les autres Puissances.

Article 2.

Les Consuls Généraux, Consuls et Vice-Consuls seront réciproquement admis et reconnus, après avoir présenté leurs lettres de provision selon les règles et formalités établies dans les pays respectifs. L'exéquatour nécessaire pour le libre exercice de leurs fonctions leur sera délivré sans frais et, sur la production dudit exéquatour, l'autorité supérieure du lieu de leur résidence prendra immédiatement les mesures nécessaires pour qu'ils puissent s'acquitter des devoirs de leur charge et pour qu'ils soient admis à la jouissance des exemptions, prérogatives, immunités, privilèges et honneurs qui leur reviennent.

Article 3.

Les Consuls Généraux et Consuls pourront nommer des Agents consulaires dans les villes et localités de leur arrondissement consulaire sauf l'approbation du Ministère des Affaires Etrangères de l'autre Partie contractante.

Ces Agents pourront indistinctement être choisis parmi les ressortissants des Parties contractantes, comme parmi les étrangers. Ils seront munis d'un brevet délivré par le fonctionnaire qui les aura nommés, et ils exerceront leurs fonctions sous les ordres et sous la responsabilité de ce dernier.

Ils jouiront des privilèges et immunités stipulés par la présente Convention, sans être admis toutefois au bénéfice des exemptions et immunités consacrées par les articles 4 et 6, alinéa 1er.

Article 4.

Les Consuls Généraux, Consuls et Vice-Consuls, en tant qu'ils sont ressortissants et fonctionnaires de carrière de la Partie contractante qui les

którzy po wzajemnej wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i należyte co do formy, zgodzili się na artykuły następujące:

Artykuł 1.

Każdej z Wysokich Stron kontraktujących wolno ustanawiać konsulów generalnych, konsulów, wicekonsulów i agentów konsularnych w miastach i miejscach handlowych Strony drugiej. Zastrzegają sobie one jednak prawo oznaczenia tych miejsc, gdzie dopuszczenie funkcjonariuszy konsularnych im nie odpowiada; zastrzeżenie to nie będzie jednak mogło być stosowane do jednej z Stron kontraktujących, nie mając równomiernego zastosowania względem wszystkich innych mocarstw.

Artykuł 2.

Konsulowie generalni, konsulowie i wicekonsulowie będą wzajemnie dopuszczeni i uznani, gdy okażą swe dekrety stosownie do przepisów i formalności, istniejących w obojgu kraju. Exequatur, potrzebne do swobodnego wykonywania ich działalności urzędowej, będzie im wystawione bezpłatnie, a po okazaniu tegoż ma władza zwierzchnicza, znajdująca się w miejscu ich siedziby urzędowej, wydać bezzwłocznie potrzebne zarządzenia w celu umożliwienia im wykonywania obowiązków urzędowych i zapewnienia korzystania z przysługujących im uwolnień, prerogatyw, nietykalności, przywilejów i zaszczytów.

Artykuł 3.

Konsulowie generalni i konsulowie mogą za zezwoleniem Ministra spraw zewnętrznych drugiej Strony kontraktującej mianować agentów konsularnych w miastach i miejscowościach swego okręgu konsularnego.

Agentów tych można wybierać bez różnicy z pośród obywateli Stron kontraktujących lub obywateli obcych państw. Będą oni zaopatrzeni w dekret nominacyjny, wystawiony przez funkcjonariusza, który ich mianował, i mają wykonywać swe czynności według wskazówek i pod odpowiedzialnością tego urzędnika.

Korzystają oni z przywilejów i wyłączeń, ustanowionych w układzie niniejszym, nie będą jednak dopuszczeni do korzystania z uwolnień i nietykalności, określonych w artykułach 4. i 6., ustęp 1.

Artykuł 4.

Konsulowie generalni, konsulowie i wicekonsulowie korzystają, o ile są obywatelami i urzędnikami zawodowymi Strony kontraktującej, która ich miano-

a nommés, jouiront de l'exemption des logements, contributions et prestations militaires, ainsi que de toutes contributions directes, personnelles, mobilières ou somptuaires imposées par une autorité quelconque des pays respectifs, sans que cependant ces exemptions puissent être dans aucun cas plus étendues que celles dont jouissent les représentants diplomatiques des Parties contractantes.

Dans le cas toutefois où ces Consuls exerceraient un commerce, une industrie ou une profession, ils seront à ce titre soumis aux mêmes taxes, charges et impositions que les autres particuliers.

Les prérogatives et exemptions mentionnées à l'alinéa 1er de cet article, seront également accordées aux employés consulaires, en tant qu'ils sont ressortissants et employés effectifs de la Partie contractante qui les a nommés.

Il est entendu qu'aucun Consul ou employé consulaire ne sera exempt des impôts sur les immeubles qu'il posséderait, ou sur les capitaux qu'il aurait engagés dans des entreprises industrielles ou commerciales dans le pays où il réside.

Les Consuls Généraux, Consuls et Vice-Consuls ainsi que les employés mentionnés à l'alinéa 3 de cet article, seront autorisés, en se transférant sur les territoires de l'autre Partie contractante, à faire entrer, sans payer des droits de douane, leur mobilier et les ustensiles de ménage ayant déjà servi. Cette disposition ne s'applique pas aux articles de consommation.

Article 5.

Les fonctionnaires consulaires (voir art. 1er), en tant qu'ils sont ressortissants et fonctionnaires de carrière de la Partie contractante qui les a nommés, ainsi que les employés mentionnés à l'alinéa 3 de l'article 4, pourvu que ces fonctionnaires et employés ne fassent le commerce ou qu'ils n'exercent quelque industrie ou profession, ne seront point tenus à comparaître comme témoins devant les tribunaux du pays où ils résident.

Quand la justice locale aura à recevoir d'eux quelque déposition, elle devra se transporter à leur domicile ou chancellerie, ou déléguer à cet effet un fonctionnaire compétent pour y dresser, après avoir recueilli leurs déclarations orales, le procès-verbal respectif, ou bien elle leur demandera une déclaration par écrit.

Lesdits fonctionnaires et employés consulaires devront acquiescer aux désirs de l'autorité dans le terme ou le jour et l'heure qu'elle aura indiqués, sans y apporter des délais qui ne seraient pas usutables.

wała, z uwolnienia od kwaterunków, podatków i świadczeń na cele wojskowe, jak również z uwolnienia od wszelkich podatków bezpośrednich i osobistych, podatków zbytkowych i podatków od majątku ruchomego, nałożonych przez jakąkolwiek władzę lub korporację odnośnego kraju, przyczem jednak nie wolno rozciągać uwolnień tych w żadnym wypadku dalej, niż idą uwolnienia, z których korzystają zastępcy dyplomatyczni Stron kontraktujących.

Jeżeli jednak konsulowie prowadzą handel lub przedsiębiorstwo przemysłowe albo rzemiosło, wówczas podlegają z tego powodu tym samym należyciom, ciężarom i daninom jak inne osoby prywatne.

Przywileje i uwolnienia, wspomniane w ustępie 1. artykułu niniejszego, przyznane będą w równej mierze także urzędnikom konsularnym, jednak tylko wtedy, jeżeli są obywatelami i rzeczywistymi urzędnikami Strony kontraktującej, która ich mianowała.

Istnieje zgoda co do tego, że konsulowi lub urzędnikowi konsularnemu nie przysługuje uwolnienie od podatków, które miałyby opłacać w kraju, gdzie ma siedzibę urzędową, od posiadanych tam ewentualnie dóbr nieruchomości albo od kapitałów, umieszczonych tam w danym razie w przedsiębiorstwach przemysłowych lub handlowych.

Konsulowie generalni, konsulowie i wicekonsulowie, jak również urzędnicy, wymienieni w ustępie 3. artykułu niniejszego, mają prawo wprowadzenia używanych już mebli i sprzętów domowych bez opłaty należyci celnych przy przejściu na obszary drugiej Strony kontraktującej. Postanowienie to nie odnosi się do przedmiotów użytkowych.

Artykuł 5.

Funkcjonariusze konsularni (zobacz artykuł 1.), będący obywatelami i urzędnikami zawodowymi Strony kontraktującej, która ich mianowała, jak również urzędnicy, wymienieni w artykule 4., ustęp 3., nie są obowiązani do stawiania w charakterze świadków przed sądami kraju, gdzie mają siedzibę urzędową, pod warunkiem, iż funkcjonariusze i urzędnicy ci nie prowadzą ani handlu ani przedsiębiorstwa przemysłowego ani rzemiosła.

Jeżeli miejscowa władza sądowa ma zasięgnąć od nich jakichkolwiek zeznań, musi udać się do ich mieszkania lub kancelarii celem przyjęcia odnośnych oświadczeń ustnych i sporządzenia dotyczącego protokołu albo wydelegować do tego właściwego urzędnika; może ona jednak zażądać od nich także oświadczenia pisemnego.

Wspomniani funkcjonariusze i urzędnicy konsularni powinni uczynić zadość życzeniom władzy w obrębie terminu albo w dniu i godzinie, które władza wyznaczy, i to bez zwłoki, o ile zwłoka nie dałaby się usprawiedliwić.

Article 6.

Les Consuls Généraux, Consuls et Vice-Consuls, en tant qu'ils sont ressortissants et fonctionnaires de carrière de la Partie contractante qui les a nommés, ainsi que les employés mentionnés à l'alinéa 3 de l'article 4, jouiront de l'immunité personnelle et ne pourront être ni arrêtés ni emprisonnés, si ce n'est pour une infraction qui, d'après les lois du pays où elle a été commise, peut entraîner une peine d'un an d'emprisonnement ou une peine plus grave.

Aussitôt qu'une instruction criminelle aura été ouverte ou qu'un arrêt de mise en accusation aura été lancé contre un fonctionnaire consulaire (voir art. 1er) ou contre un employé consulaire, la mission diplomatique à laquelle le prévenu ressortit hiérarchiquement, en devra être immédiatement avertie.

Article 7.

Les fonctionnaires consulaires pourront placer sur la façade de l'édifice où se trouve la chancellerie consulaire, leur écusson d'office avec une inscription indiquant leur caractère officiel.

Ils pourront également arborer le pavillon officiel sur la maison où se trouve leur chancellerie, les jours de solennités publiques ainsi que dans d'autres circonstances d'usage, à moins qu'ils ne résident dans la ville où se trouve la mission diplomatique de la Partie contractante qui les a nommés. Ils pourront de même arborer leur pavillon officiel sur les embarcations qu'ils monteraient dans l'exercice de leurs fonctions.

Il est entendu que ces marques extérieures ne pourront jamais être interprétées comme constituant un droit d'asile.

Article 8.

Les archives consulaires seront inviolables en tout temps, et les autorités locales ne pourront, sous aucun prétexte, ni dans aucun cas, visiter ou saisir les papiers qui en font partie.

Ces papiers devront toujours être complètement séparés des livres ou papiers relatifs au commerce ou à l'industrie ou à la profession exercés par les fonctionnaires consulaires respectifs.

Article 9.

En cas d'empêchement, d'absence ou de décès des fonctionnaires consulaires, les employés attachés à ces fonctionnaires et qui auront antérieurement été présentés en leur qualité officielle aux autorités respectives, seront admis de plein droit à exercer les fonctions inhérents au poste en question. Les autorités locales ne pourront y mettre aucun obstacle; elles devront, au contraire, leur prêter toute aide et

Artykuł 6.

Konsulowie generalni, konsulowie i wice-konsulowie, będący obywatelami i urzędnikami zawodowymi Strony kontraktującej, która ich mianowała, jak również urzędnicy, wymienieni w artykuł 4., ustęp 3., korzystają z osobistej nietykalności i nie mogą być ani przytrzymani ani aresztowani, wyjąwszy z powodu czynu karnego, który według ustaw kraju, gdzie go popełniono, może pociągnąć za sobą karę jednorocznego więzienia lub karę surowszą.

Jeżeli przeciw funkcjonariuszowi konsularnemu (zobacz artykuł 1.) lub przeciw urzędnikowi konsularnemu wdraża się śledztwo karne lub wnosi oskarżenie, należy zawiadomić o tem niezwłocznie zastępstwo dyplomatyczne, któremu osoba dotycząca podlega.

Artykuł 7.

Funkcjonariusze konsularni mogą umieścić na froncie budynku, w którym znajdują się kancelarya konsularna, swój herb urzędowy z napisem, wskazującym ich stanowisko urzędowe.

Mogą oni dalej w dniach uroczystości publicznych i przy innych sposobnościach, przy których jest to w zwyczaju, wywieszać banderę urzędową na budynku, w którym mieści się ich kancelarya, wyjąwszy jeżeli mają siedzibę urzędową w mieście, gdzie znajduje się zastępstwo dyplomatyczne Strony kontraktującej, która ich mianowała. Mogą oni w ten sam sposób wywieszać swą banderę urzędową na statkach, którymi posługują się przy wykonywaniu swej działalności urzędowej.

Istnieje zgoda co do tego, że te znaki zewnętrzne nie mogą być nigdy tłumaczone w ten sposób, jak gdyby miały uzasadniać prawo schronienia.

Artykuł 8.

Archiwa konsularne są w każdym czasie nie-naruszalne, a władzom miejscowym nie wolno pod żadnym pozorem i w żadnym razie zarządzać przeszukiwania lub konfiskaty należących tam papierów).

Papiery te powinny być zawsze zupełnie oddzielone od książek i papierów, odnoszących się do prowadzonych przez odnośnych funkcjonariuszy konsularnych interesów handlowych lub przemysłowych albo rzemieślniczych.

Artykuł 9.

W razie przeszkody, nieobecności lub śmierci funkcjonariuszy konsularnych dopuści się przydanych im urzędników, którzy już przedtem zostali przedstawieni władzom odnośnym w swym charakterze urzędowym, bez dalszych formalności do wykonywania działalności urzędowej, przywiązanej do odnośnego stanowiska. Władze miejscowe nie mogą podnosić przeciw temu zarzutu; powinny one

assistance prévues par la présente Convention en faveur des titulaires respectifs.

Article 10.

Les fonctionnaires consulaires pourront, dans l'exercice des fonctions qui leur sont attribuées, s'adresser à l'autorité locale compétente pour réclamer contre toute infraction aux Traités ou Conventions existant entre les Parties contractantes, et pour protéger les droits et les intérêts de leurs administrés qui résident dans toute l'étendue de leur circonscription. S'il n'est pas fait droit à leurs réclamations, ils pourront invoquer l'entremise de leur Agent diplomatique.

Article 11.

Les fonctionnaires consulaires ainsi que leurs chanceliers et secrétaires auront le droit de recevoir dans leurs chancelleries, au domicile des parties et à bord des navires de leurs pays les déclarations que pourront avoir à faire les capitaines, les gens de l'équipage et les passagers, les négociants et tous autres ressortissants de leurs pays.

Ils seront également autorisés à recevoir:

1° les dispositions testamentaires de leurs administrés et tous actes de droit civil qui les concernent, et auxquels on voudrait donner forme authentique;

2° tous les contrats par écrit et actes conventionnels passés entre leurs administrés ou entre ceux-ci et d'autres personnes, ressortissants de la Partie contractante sur les territoires de laquelle ils exercent leurs fonctions, de même tout acte conventionnel concernant ces dernières personnes seulement, pourvu, bien entendu, que les actes susmentionnés aient rapport à des biens situés ou à des affaires à traiter sur les territoires de la Partie contractante qui a nommé lesdits fonctionnaires.

Les déclarations et les attestations contenues dans les actes ci-dessus mentionnés et qui auront été reconnus authentiques par lesdits fonctionnaires et revêtus de leur sceau officiel, auront en justice ou hors de justice, dans les territoires des Parties contractantes et autant que les lois de ces Parties le permettent, la même force et valeur que si ces actes avaient été passés par devant des employés publics de l'une ou de l'autre des Parties contractantes, pourvu que ces actes aient été rédigés dans les formes requises par les lois de la Partie contractante qui a nommé les fonctionnaires consulaires,

raczej udzielać im wszelkiej pomocy i wszelkiego poparcia, które układ niniejszy przewiduje na korzyść odnośnych funkcyonaryuszy.

Artykuł 10.

W wykonywaniu należącej do nich działalności urzędowej mogą funkcyonaryusze konsularni zwracać się do właściwych władz miejscowych celem wnoszenia zażaleń przeciw wszelkiemu naruszeniu umów lub układów, istniejących między Stronami kontraktującymi, oraz celem strzeżenia praw i interesów osób, należących do ich zakresu administracyjnego a mieszkających w granicach całego ich powiatu. Gdyby nie uczyniono żądost ich zażaleń, mogą postarać się o wkroczenie swego zastępcy dyplomatycznego.

Artykuł 11.

Funkcyonaryusze konsularni jak również ich urzędnicy kancelaryi i sekretarze mają prawo przyjmowania w swych kancelaryach, w mieszkaniu stron i na pokładzie okrętów swego kraju oświadczeń, które kapitanowie, ludzie z załogi okrętowej, podróżni, kupcy i wszyscy inni obywatele ich krajów chcą w danym razie złożyć.

Są oni dalej uprawnieni do przyjmowania;

1. Rozporządzeń woli ostatniej osób należących do ich zakresu administracyjnego i wszelkich innych dokumentów prywatno-prawnych, odnoszących się do tych osób, którym ma być nadana forma autentyczna;

2. wszelkich pisemnych umów i układów pomiędzy osobami, należącymi do ich zakresu administracyjnego, albo pomiędzy tymi osobami i obywatelami Strony kontraktującej, na której obszarze wykonują swą działalność urzędową, wreszcie także wszelkich dokumentów kontraktowych, odnoszących się tylko do tych ostatnich osób, z zastrzeżeniem jednak, że wspomniane na końcu dokumenty dotyczą dóbr nieruchomości, położonych na obszarach Strony kontraktującej, która zamianowała powyższych urzędników, albo iż odnoszą się do interesów, które mają być tam wykonane.

Oświadczenia i potwierdzenia, zawarte w wspomnianych właśnie dokumentach, a uwierzytelnione przez wymienionych funkcyonaryuszy i zaopatrzone ich pieczęcią urzędową, mają na obszarach Stron kontraktujących, o ile ustawy tych Stron zezwalają na to, przed sądem i przed innymi władzami tę samą moc i to samo znaczenie, jak gdyby były sporządzone przed urzędnikiem publicznym jednej lub drugiej Strony kontraktującej, pod warunkiem, iż wygotowano je w formach przepisanych ustawami Strony kontraktującej, która zamianowała funkcyonaryuszy konsularnych, i poddano

et qu'ils aient ensuite été soumis à toutes les formalités régissant la matière dans le pays où l'acte doit recevoir son exécution. Il est bien entendu que ces actes seront soumis au timbre et à l'enregistrement dans le pays de leur exécution, conformément aux lois et coutumes de ce pays. Dans le cas où un doute s'élèverait sur l'authenticité ou l'expédition d'un acte public enregistré à la chancellerie d'une autorité consulaire, on ne pourra en refuser la confrontation avec l'original à l'intéressé qui en fera la demande et qui pourra assister à cette confrontation s'il le juge convenable.

Les fonctionnaires consulaires pourront légaliser toute espèce de documents émanant des autorités ou fonctionnaires de leurs pays et en faire des traductions qui auront dans les territoires de la Partie contractante où ils exercent leurs fonctions, la même force et valeur que si elles avaient été faites par les interprètes jurés du pays. Ils auront en outre le droit de délivrer et viser les passeports, les patentes, les certificats constatant la provenance des marchandises et d'autres actes analogues à l'usage de leurs administrés.

Article 12.

Chacune des Parties contractantes s'engage à accorder à l'autre, en matière d'établissement consulaire comme en tout ce qui touche à la jouissance des exemptions, prérogatives, immunités, privilèges et honneurs, le traitement de la nation la plus favorisée.

Aucune des Parties contractantes ne pourra, toutefois, invoquer ce traitement pour exiger en faveur de ses fonctionnaires et employés consulaires des exemptions, prérogatives, immunités, privilèges et honneurs autres ou plus étendus que ceux accordés par elle-même aux fonctionnaires et employés consulaires de l'autre Partie.

Article 13.

Les différends qui pourraient se produire touchant l'interprétation ou l'exécution de la présente Convention ou les conséquences de l'infraction d'une de ses stipulations, devront, lorsque les moyens de les arranger directement par un accord amiable auront été épuisés, être réglés par voie d'arbitrage selon les principes établis dans la Convention pour le règlement pacifique des conflits internationaux conclue à la Haye le 18 octobre 1907.

następnie wszystkim formalnościom, przepisany dla takich interesów prawnych w kraju, gdzie dokument ma wywierać skutki prawne. Istnieje zgoda co do tego, że dokumenty takie podlegają w kraju, gdzie mają mieć skuteczność prawną, ośmuplowaniu i zarejestrowaniu stosownie do ustaw i zwyczajów tego kraju. Gdyby wynikła wątpliwość co do autentyczności albo co do zgodności wygotowania pewnego dokumentu publicznego, zarejestrowanego w kancelaryi władzy konsularnej, nie można odmówić interesowanemu na jego żądanie porównania z oryginałem, a interesowany może być obecny przy porównaniu, jeżeli uważa to za odpowiednie.

Funkcjonariusze konsularni mogą uwierzytelniać dokumenty wszelkiego rodzaju, pochodzące od władz lub funkcjonariuszy ich krajów, oraz sporządzać ich tłumaczenia, które mają na obszarach Strony kontraktującej, gdzie funkcjonariusze ci wykonują swą działalność urzędową, tę samą moc i ważność, jak gdyby były wygotowane przez zaprzysiężonych tłumaczy tego kraju. Mają oni wreszcie prawo wystawiania i potwierdzania paszportów, kart przemysłowych, świadectw co do pochodzenia towarów i innych podobnych dokumentów dla użytku osób, należących do ich zakresu administracyjnego.

Artykuł 12.

Każda z Stron kontraktujących zobowiązuje się przyznać Stronie drugiej pod względem urządzenia konsulatów oraz w everything, co dotyczy korzystania z uwolnień, prerogatyw, nietykalności, przywilejów i zaszczytów, takie traktowanie, jakie jest zapewnione narodowi najbardziej uprzywilejowanemu.

Żadna z Stron kontraktujących nie może jednak powoływać się na to traktowanie, aby żądać na korzyść swoich funkcjonariuszy konsularnych i urzędników konsularnych innych lub szerszych uwolnień, prerogatyw, nietykalności, przywilejów i zaszczytów, aniżeli te, które sama ta Strona przyznaje funkcjonariuszom konsularnym i urzędnikom konsularnym Strony drugiej.

Artykuł 13.

Spory, któreby w danym razie powstały co do tłumaczenia lub wykonania umowy niniejszej albo co do skutków naruszenia jednego z jej postanowień, mają być załatwione, po wyczerpaniu wszelkich środków dla ich bezpośredniego załagodzenia w przyjacielskim porozumieniu, drogą orzeczenia polubownego według zasad, które ustanowiono umową, zawartą w Haadze dnia 18. października 1907 celem pokojowego załatwiania załatgów międzynarodowych.

Article 14.

La présente Convention sera exécutoire huit jours après l'échange des ratifications et remplacera la Convention consulaire en date du 6 Mai 1881. Elle restera en vigueur jusqu'au 31 décembre 1917.

Dans le cas où aucune des Parties contractantes n'aurait notifié, douze mois avant la fin de ladite période, son intention d'en faire cesser les effets, elle demeurera obligatoire jusqu'à l'expiration d'une année à partir du jour où l'une ou l'autre des Parties contractantes l'aura dénoncée.

Article 15.

La présente Convention sera ratifiée, et les ratifications en seront échangées à Belgrade aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs y ont apposé leurs signatures et l'ont revêtue de leurs sceaux.

Fait en double original à Belgrade, le dix-sept trente mars mil neuf cent onze.

(L. S.) Forgách m. p. (L. S.) M. G. Milovanovitch m. p.

(L. S.) Lutterotti m. p.

(L. S.) Töry m. p.

Artykuł 14.

Układ niniejszy wchodzi w życie w osiem dni po wymianie ratyfikacji i wstępuje w miejsce konwencji konsularnej z dnia 6. maja 1881. Pozostaje on w mocy aż do dnia 31. grudnia 1917.

Gdyby żadna z Stron kontraktujących nie doniosła na dwanaście miesięcy przed końcem tego okresu o swym zamiarze uchylecia układu, wówczas pozostaje on w mocy aż do upływu jednego roku od dnia, w którym jedna lub druga z Stron kontraktujących wypowie go.

Artykuł 15.

Układ niniejszy będzie ratyfikowany, a ratyfikacje wymieni się w Belgradzie z wszelkim możliwym pośpiechem.

W dowód tego podpisali obustronni pełnomocnicy układ i zaopatrzyli go swoimi pieczęciami.

Działo się w Belgradzie w podwójnym pierwopisie dnia siedemnastego trzydziestego marca roku tysiąc dziewięćset jedenastego.

(L. S.) Forgách wlr. (L. S.) M. G. Milovanovitch wlr.

(L. S.) Lutterotti wlr.

(L. S.) Töry wlr.

Nos visis et perpensis conventionis huius stipulationibus illas omnes et singulas ratas hisce confirmatasque habere profiteamur ac declaramus verbo Nostro promittentes, Nos omnia quae in illis continentur, fideliter executioni mandatueros esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratificationis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae die duodevicesimo mensis Januarii anno Domini millesimo nongentesimo duodecimo, Regnorum Nostrorum sexagesimo quarto.

Franciscus Josephus m. p.

Pro Ministro:

Ladislav liber Baro Müller de Szentgyörgy m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Franciscus Peter m. p.

Caes. et Reg. Consul Generalis.

Powyższy układ ogłasza się niniejszem po uzyskaniu zgody obu Izb Rady państwa.

Wiedeń, dnia 25. stycznia 1912.

Stürgkh wlr.

Hochenburger wlr.

16.**Układ co do pomocy prawnej z dnia 30. marca 1911****między Austro-Węgrami i Królestwem Serbskiem.**

(Podpisany dnia 30. marca 1911, ratyfikowany przez Jego c. i k. Apostolską Mość dnia 18. stycznia 1912; dokumenty ratyfikacyjne wymieniono w Belgradzie dnia 23. stycznia 1912.)

Nos Franciscus Josephus Primus

divina favente clementia

Austriae Imperator, Bohemiae Rex etc. et Hungariae

Rex Apostolicus,

Notum testatumque omnibus et singulis quorum interest tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentariis Nostris atque ab illo Majestatis Suae Regis Serbiae praevis collatis consiliis mutisque deliberationibus conventio de quibusdam processus in causis civilibus quaestionibus, de executione judiciorum et transactionum judicialium in causis civilibus et commercialibus, nec non de concursu creditorum

die decimo septimo
trigesimo mensis Martii anni millesimi nongentesimi undecimi Belgradi inita et signata fuit, tenoris sequentis:

(Pierwopis.)

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie

et

Sa Majesté le Roi de Serbie,

désirant régler entre l'Autriche et la Hongrie d'une part et la Serbie d'autre part les rapports concernant certaines questions de la procédure civile, l'exécution des jugements et transactions judiciaires en matière civile et commerciale, ainsi que les faillites, ont résolu de conclure une Convention à cet effet et ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

pour l'Autriche et pour la Hongrie:

Monsieur le Comte Jean Forgách de Ghimes et Gács, Son Conseiller intime, Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près la Cour Royale de Serbie, Grand Croix de l'ordre de François Joseph, Chevalier de l'ordre de Léopold et de l'ordre de la Couronne de fer troisième classe etc.;

pour l'Autriche:

Monsieur le Chevalier Othon de Lutterotti de Gazzolis et Langenthal, Conseiller ministériel au Ministère Impérial Royal autrichien de la justice etc.;

pour la Hongrie:

Monsieur Gustave de Töry, Secrétaire d'Etat au Ministère Royal hongrois de la Justice, Chevalier de l'ordre de Léopold etc.;

et

Sa Majesté le Roi de Serbie:

Monsieur M. G. Milovanovitch, Son Ministre des Affaires Etrangères, Grand Croix de l'ordre

(Przekład.)

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier

oraz

Najjaśniejszy Król Serbski,

ożywieni chęcią uregulowania między Austrią i Węgrami z jednej strony a Serbią z drugiej strony wzajemnych stosunków co do niektórych kwestyi postępowania w sprawach cywilnych, wykonywania wyroków i ugód sądowych w sprawach cywilnych i handlowych oraz co do niektórych kwestyi w sprawach konkursowych, postanowili zawrzeć w tym celu umowę i zamianowali Swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier:

za Austrię i za Węgry:

hrabiego Jana Forgácha de Ghymes i Gács, Swego tajnego radcę, Swego nadzwyczajnego posła i pełnomoczonego ministra przy Dworze królewsko-serbskim, ozdobionego wielkim krzyżem orderu Franciszka Józefa, kawalera orderu Leopolda i kawalera orderu Żelaznej Korony trzeciej klasy itd.;

za Austrię:

pana Ottona de Lutterotti de Gazzolis i Langenthal, radcę ministeryalnego w c. k. Ministerstwie sprawiedliwości itd.;

za Węgry:

pana Gustawa de Töry, sekretarza stanu w królewsko-węgierskiem Ministerstwie sprawiedliwości, kawalera orderu Leopolda itd.,

a

Najjaśniejszy Król Serbski:

pana M. G. Milovanovitcha, Swego ministra spraw zewnętrznych, ozdobionego wielkim

de St. Sava, Commandeur de l'Etoile de Karageorge et de l'Aigle Blanc etc.,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

A. Communication d'actes judiciaires et extra-judiciaires et commissions rogatoires.

Article 1er.

Les Parties contractantes s'engagent, en matière civile et commerciale, à faire signifier réciproquement les citations ou autres actes et à faire exécuter les commissions rogatoires par leurs autorités respectives, dans la forme prescrite par la législation intérieure de l'Etat requis ou dans une forme spéciale demandée par l'autorité requérante, pourvu que cette forme ne soit pas contraire à la législation de l'Etat requis.

Ces actes et commissions rogatoires seront accompagnés pour l'Autriche d'une traduction allemande ou française, pour la Hongrie d'une traduction hongroise ou française, pour la Serbie d'une traduction serbe, française ou allemande, si ces pièces ne sont pas rédigées dans une de ces langues ou dans la langue de l'autorité requise; il en sera de même pour leurs annexes. Les frais occasionnés par ces traductions seront à la charge de l'Etat requérant.

Les pièces prouvant la signification ou indiquant le fait qui l'a empêchée, les réponses aux commissions rogatoires et les pièces dressées en exécution des commissions rogatoires, ainsi que leurs annexes ne seront pourvues de traductions qu'à la demande de l'Etat requérant et contre remboursement des frais de traduction.

Toutes les pièces mentionnées ci-dessus seront exemptes de légalisation et seront revêtues du sceau de l'autorité judiciaire qui les a délivrées. Leur transmission se fera sur une demande émanée du fonctionnaire consulaire autorisé par l'Etat requérant, et adressée à l'autorité qui sera désignée par l'Etat requis.

Les dispositions de cet article ne s'opposent pas à la faculté pour les Parties contractantes de faire faire directement, par les soins de leurs agents diplomatiques ou fonctionnaires consulaires, toutefois sans contrainte, les significations destinées à des ressortissants de l'Etat requérant.

Article 2.

L'exécution de la signification prévue par l'article 1er ne pourra être refusée que si l'Etat

krzyżem orderu Ś. Sawy, komandora orderu Gwiazdy Karageorga i orderu Białego Orła itd..

którzy po wzajemnej wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i należyte co do formy, zgodzili się na artykuły następujące:

A. Udzielanie sobie aktów sądowych i poza-sądowych oraz rekwizycji.

Artykuł 1.

Strony kontraktujące zobowiązują się doręczać za pośrednictwem swych władz wezwania i inne pisma i zarządzać wykonanie rekwizycji w sprawach cywilnych i handlowych, i to w formie, przepisanej przez własne ustawodawstwo państwa wezwanego, albo w formie, żądanej przez władzę wzywającą, o ile ona nie sprzeciwia się ustawodawstwu państwa wezwanego.

Te pisma i rekwizycje należy zaopatrzyć, jeżeli są przeznaczone dla Austrii, w tłumaczenie niemieckie lub francuskie, jeżeli są przeznaczone dla Węgier, w tłumaczenie węgierskie lub francuskie, a jeżeli są przeznaczone dla Serbii, w tłumaczenie serbskie, francuskie lub niemieckie, o ile one nie są już i tak wygotowane w jednym z tych języków lub w języku władzy rekwirowanej; to samo odnosi się do załączników. Koszta, spowodowane przez te tłumaczenia, spadają na państwo wzywające.

Pisma, zawierające stwierdzenie doręczenia albo przyczynę niedoręczenia, odpowiedzi na rekwizycje i pisma, sporządzone w załatwieniu rekwizycji, jak również załączniki będą tylko na żądanie państwa rekwirującego i za zwrotem kosztów tłumaczenia zaopatrzone w przekłady.

Wszystkie wspomniane akta nie potrzebują uwierzytelnienia i mają być zaopatrzone tylko pieczęcią władzy sądowej, która je wystawia. Ich przesłanie skutecznia się wskutek wezwania, które funkcjonariusz konsularny, upoważniony do tego przez państwo wzywające, wystosuje do władzy, oznaczonej przez państwo wezwane.

Postanowienia artykułu tego nie wykluczają, że Strony kontraktujące każą doręczać pisma, przeznaczone dla obywateli państwa wzywającego, bezpośrednio przez swych zastępców dyplomatycznych lub konsularnych, z wyłączeniem jednak środków przymusowych.

Artykuł 2.

Wykonania doręczeń w myśl artykułu 1. można odmówić tylko wtedy, gdy ono według za-

sur le territoire duquel elle devrait être faite, la juge de nature à porter atteinte à sa souveraineté ou à sa sécurité.

La preuve de la signification se fera au moyen, soit d'un récépissé daté et légalisé du destinataire, soit d'une attestation de l'autorité de l'Etat requis, constatant le fait, la forme et la date de la signification.

Si l'acte à signifier a été transmis en double exemplaire, le récépissé ou l'attestation doit se trouver sur l'un des doubles ou y être annexé.

Article 3.

L'autorité judiciaire à laquelle une commission rogatoire prévue par l'article 1er est adressée, sera obligée d'y satisfaire, en usant des mêmes moyens de contrainte que pour l'exécution d'une commission des autorités de l'Etat requis ou d'une demande formée à cet effet par une partie intéressée. Ces moyens de contrainte ne seront pas nécessairement employés, s'il s'agit de la comparution des parties en cause.

L'autorité requérante sera, si elle le demande, informée de la date et du lieu où il sera procédé à la mesure sollicitée, afin que la partie intéressée soit en état d'y assister.

L'exécution de la commission rogatoire ne pourra être refusée que:

1° si l'authenticité du document n'est pas établie;

2° si, dans l'Etat requis, l'exécution de la commission rogatoire ne rentre pas dans les attributions du pouvoir judiciaire;

3° si l'Etat sur le territoire duquel l'exécution devrait avoir lieu, la juge de nature à porter atteinte à sa souveraineté ou à sa sécurité.

En cas d'incompétence de l'autorité requise, la commission rogatoire sera transmise d'office à l'autorité judiciaire compétente du même Etat, suivant les règles établies par la législation de celui-ci.

Dans tous les cas où la commission rogatoire n'est pas exécutée par l'autorité requise, celle-ci en informera immédiatement l'autorité requérante, en indiquant, dans les cas de l'alinéa 3, les raisons pour lesquelles l'exécution de la commission rogatoire a été refusée et, dans le cas de l'alinéa précédent, l'autorité à laquelle la commission est transmise.

patrywania państwa, na którego obszarze ma się odbyć, mogłoby naruszyć jego prawa zwierzchnicze lub zagrażać jego bezpieczeństwu.

Doręczenie stwierdza się albo zapomocą zaopatrzonego datą i uwierzytelnionego potwierdzenia odbioru z strony odbiorcy albo zapomocą poświadczenia, wystawionego przez władzę państwa wezwanego, z którego wynikać ma fakt, forma i czas doręczenia.

Jeżeli pismo, przeznaczone do doręczenia, przesłano w podwójnem wygotowaniu, należy umieścić oświadczenie odbiorcy lub potwierdzenie na jednym z obu wygotowań lub przyczepić je do tegoż.

Artykuł 3.

Władza sądowa, do której wystosowano rekwizycję w myśl artykułu 1., winna uczynić jej zadość i użyć przytem tych samych środków przymusowych, jak przy załatwianiu wezwania o pomoc prawną z strony władz państwa rekwirowanego albo wniosku, postawionego w tym celu przez stronę interesowaną. Tych środków przymusowych nie potrzeba stosować, gdy chodzi o osobiste stawienie się stron spornych.

Władzę wzywającą należy na żądanie zawiadomić o czasie i miejscu podjęcia żądanej czynności, aby strona interesowana mogła być przy niej obecną.

Załatwienia rekwizycji można odmówić tylko wtedy:

1. Jeżeli autentyczność dokumentu nie jest pewna;

2. jeżeli załatwienie wezwania nie należy w państwie wezwanem do zakresu władzy sądowej;

3. jeżeli ono mogłoby według zapatrywania państwa, na którego obszarze ma się odbyć, naruszyć jego prawa zwierzchnicze lub bezpieczeństwo.

W razie niewłaściwości władzy rekwirowanej należy odstąpić rekwizycję z urzędu właściwej władzy sądowej tego samego państwa przy uwzględnieniu przepisów ustawowych, obowiązujących pod tym względem w powyższem państwie.

W wszystkich wypadkach, w których władza rekwirowana nie załatwia wezwania, winna ona uwiadomić o tem niezwłocznie władzę rekwirującą, i to w przypadku ustępu trzeciego z podaniem powodów, dla których odmówiono załatwienia rekwizycji, a w przypadku ustępu poprzedzającego z wymienieniem władzy, której rekwizycję odstąpiono.

Article 4.

Les significations d'actes, ainsi que l'exécution des commissions rogatoires ne pourront donner lieu au remboursement de taxes ou de frais de quelque nature que ce soit.

Toutefois l'Etat requis aura le droit d'exiger de l'Etat requérant le remboursement des indemnités payées aux témoins ou aux experts.

B. Accès des tribunaux. Caution „judicatum solvi“.**Article 5.**

Les ressortissants de chacune des Hautes Parties contractantes seront autorisés à poursuivre et à défendre leurs droits devant les tribunaux de l'autre Partie contractante, même contre les ressortissants de cette dernière Partie. Les tribunaux de chacune des Parties contractantes devront en cette matière leur appliquer un traitement égal à celui des nationaux.

En tant que les lois sur la procédure civile des Parties contractantes contiennent des dispositions au sujet de la juridiction qui seraient exclusivement applicables aux étrangers, des dispositions ne seront point appliquées aux ressortissants des Parties contractantes.

Est spécialement accordée aux extraits dûment légalisés des livres de commerce tenus dans les territoires de l'une des Parties contractantes, la même force probante devant les tribunaux de l'autre Partie qu'aux extraits des livres de commerce tenus dans le pays même.

Article 6.

Aucune caution ni dépôt, sous quelque dénomination que ce soit, ne peut être imposé, à raison soit de leur qualité d'étrangers, soit du défaut de domicile ou de résidence dans le pays, aux ressortissants de l'une des Parties contractantes ayant leur domicile dans les territoires de l'une de ces Parties, et qui seront demandeurs ou intervenants devant les tribunaux de l'autre Partie contractante.

Article 7.

Les condamnations aux frais et dépens du procès, prononcées par les tribunaux de l'une des Parties contractantes contre le demandeur ou l'intervenant, dispensés de la caution ou du dépôt en vertu soit de l'article 6, soit de la loi de l'Etat où l'action est intentée, seront, sur une demande faite par la voie diplomatique, rendues gratuitement

Artykuł 4.

Z powodu doręczania pism i załatwiania rekwizycji nie należy się zwrot należności lub wydatków jakiegokolwiek rodzaju.

Państwo wezwane ma jednak prawo żądać od państwa wzywającego zwrotu wynagrodzeń, zapłaconych świadkom i rzeczoznawcom.

B. Dostęp do sądów. Zabezpieczenie kosztów sporu.**Artykuł 5.**

Obywatele każdej z Stron kontraktujących są uprawnieni do dochodzenia i obrony swych praw przed sądami Strony drugiej, i to także przeciw obywatelom tej ostatniej. Sądy każdej z Stron kontraktujących mają ich przytem traktować na równi z krajowcami.

O ile ustawy procesowe cywilne Stron kontraktujących obejmują postanowienia co do właściwości sądów, odnoszące się wyłącznie do cudzoziemców, nie będzie się stosować postanowień tych do obywateli Stron kontraktujących.

W szczególności przysługuje należycie uwierzytelnionym wyciągom z ksiąg handlowych, prowadzonych na obszarach jednej z Stron umownych, przed sądami Strony drugiej ta sama moc dowodowa, co wyciągom z ksiąg handlowych, prowadzonych w kraju.

Artykuł 6.

Jeżeli obywatele jednej z Stron kontraktujących występują przed sądami drugiej Strony umownej jako powodowie lub interwenienci, wówczas nie można nałożyć na nich, o ile mieszkają na obszarach jednej z Stron kontraktujących, z powodu ich charakteru jako cudzoziemców albo z powodu, iż nie mieszkają lub nie przebywają w kraju, obowiązku dania zabezpieczenia lub złożenia depozytu pod jakąkolwiek nazwą.

Artykuł 7.

Orzeczenia sądów jednej z Stron kontraktujących, którymi zasądzono powoda lub interwenienta, uwolnionego według artykułu 6. albo według ustawy, obowiązującej w państwie wniesienia skargi, od dania zabezpieczenia albo złożenia depozytu, na ponoszenie kosztów sporu, mają być uznane wskutek żądania, postawionego drogą

exécutoires par l'autorité compétente de l'autre Partie contractante d'après la loi du pays.

Article 8.

Les décisions relatives aux frais et dépens seront rendues exécutoires sans entendre les parties, mais sauf recours ultérieur de la partie condamnée, conformément à la législation du pays où l'exécution est poursuivie.

L'autorité compétente pour statuer sur la demande d'exéquatur, se bornera à examiner:

1° si, d'après la loi du pays où la condamnation a été prononcée, l'expédition de la décision réunit les conditions nécessaires à son authenticité;

2° si, d'après la même loi, la décision est passée en force de chose jugée;

3° si le dispositif de la décision est rédigé ou bien s'il est traduit conformément à la règle contenue dans l'article 1er, alinéa 2.

Pour satisfaire aux conditions prescrites par l'alinéa précédent, numéros 1 et 2, il suffira d'une déclaration de l'autorité compétente de l'Etat requérant, constatant que la décision est passée en force de chose jugée. La déclaration dont il vient d'être parlé, doit être rédigée ou traduite conformément à la règle contenue dans l'article 1er, alinéa 2.

C. Assistance judiciaire gratuite.

Article 9.

Les ressortissants de chacune des Parties contractantes seront admis dans les territoires de l'autre au bénéfice de l'assistance judiciaire gratuite, comme les nationaux eux-mêmes, en se conformant à la législation de l'Etat où l'assistance judiciaire gratuite est réclamée.

Article 10.

Dans tous les cas, le certificat ou la déclaration d'indigence doit être délivré ou reçu par les autorités de la résidence habituelle du requérant, ou, à défaut de celle-ci, par les autorités de sa résidence actuelle. Dans le cas où la résidence du requérant ne serait pas située dans les territoires des Parties contractantes, et que les autorités de sa résidence ne délivreraient pas ou ne recevraient pas des certificats ou des déclarations de cette nature, il suffira d'un certificat ou d'une déclaration délivré ou reçu par un agent diplomatique ou un

diploamatyczną, przez właściwą władzę drugiej Strony kontraktującej stosownie do ustaw krajowych bezpłatnie za wykonalne.

Artykuł 8.

Orzeczenia co do kosztów będą uznawane za wykonalne bez przesłuchania interesowanych lecz z zastrzeżeniem rekursu dla Strony skazanej stosownie do ustawodawstwa tego państwa, gdzie wykonanie ma nastąpić.

Władza, właściwa do orzeczenia o żądaniu co do uznania wykonalności ma ograniczyć badanie swoje do tego:

1. Czy według ustaw kraju, gdzie zasądzenie miało miejsce, wygotowanie orzeczenia odpowiada wymogom potrzebnym dla jego mocy dowodowej;

2. czy według tej samej ustawy orzeczenie uzyskało prawomocność;

3. czy tenor orzeczenia jest wygotowany lub przetłumaczony według przepisu artykułu 1., ustęp 2.

Dla dopełnienia wymogów, podanych w ustępie poprzedzającym, liczba 1. i 2., wystarczy oświadczenie właściwej władzy państwa wzywającego co do prawomocności orzeczenia. Wspomniane oświadczenie musi być wygotowane lub przetłumaczone według przepisu artykułu 1., ustęp 2.

C. Prawo ubogich.

Artykuł 9.

Obywateli każdej z Stron kontraktujących dopuści się na obszarach Strony drugiej stosownie do obowiązujących tam ustaw do korzystania z prawa ubogich na równi z krajowcami.

Artykuł 10.

Świadcstwo ubóstwa lub oświadczenie co do niemożności pokrycia kosztów sporu musi być zawsze wystawione lub przyjęte przez władze zwyczajnego miejsca pobytu proszącego albo w braku tegoż przez władze jego czasowego miejsca pobytu. Jeżeli proszący nie przebywa na obszarach Stron kontraktujących, a władze jego miejsca pobytu nie wystawiają lub nie przyjmują takich świadectw lub oświadczeń, wystarczy świadectwo zastępcy dyplomatycznego lub funkcjonariusza konsularnego kraju, do którego proszący przynależy, albo oświad-

fonctionnaire consulaire du pays auquel le requérant appartient.

Si le requérant ne réside pas dans les territoires de la Partie contractante dont les autorités seront saisies de la demande, le certificat ou la déclaration d'indigence sera, en tant que la légalisation est requise, légalisé gratuitement par un agent diplomatique ou un fonctionnaire consulaire du pays où le document doit être produit.

Article 11.

L'autorité compétente pour délivrer le certificat ou recevoir la déclaration d'indigence, pourra prendre des renseignements sur la situation de fortune du requérant auprès des autorités de l'autre Partie contractante.

L'autorité chargée de statuer sur la demande d'assistance judiciaire, gratuite, conserve, dans les limites de ses attributions, le droit de contrôler les certificats, déclarations et renseignements qui lui sont fournis.

D. Exécution des jugements et transactions judiciaires en matière civile et commerciale.

Article 12.

Il n'y aura exécution, en vertu des dispositions de la présente Convention, que lorsqu'il s'agit d'une demande portant sur une somme d'argent ou sur d'autres biens, et en tant qu'il n'y est question de droits de propriété ou d'autres droits réels sur des immeubles sis dans l'Etat auquel l'exécution est demandée.

La disposition de l'alinéa 1er ne s'oppose pas à soumettre à l'exécution les biens immeubles sis dans l'Etat auquel l'exécution est demandée, lorsqu'il s'agit de titres exécutoires ne portant pas sur des droits de propriété ou d'autres droits réels sur des immeubles situés dans l'Etat où l'exécution devra avoir lieu.

Article 13.

L'exécution sera, de part et d'autre, admise:

1° sur la base de jugements, d'ordres de paiement et d'autres arrêts rendus par les tribunaux civils ou commerciaux de chacune des Parties contractantes;

czenie, przyjęte przez takiego zastępcę dyplomatycznego lub funkcjonariusza konsularnego.

Jeżeli proszący nie przebywa na obszarach tej Strony kontraktującej, od której władz żąda się przyznania prawa ubogich, wówczas ma być świadectwo lub oświadczenie, jeżeli uwierzytelnienie jest wymagane, uwierzytelnione bezpłatnie przez zastępcę dyplomatycznego lub funkcjonariusza konsularnego kraju, gdzie dokument ma być przedłożony.

Artykuł 11.

Władza, właściwa do wystawienia świadectwa ubóstwa lub przyjęcia oświadczenia co do braku majątku może zasięgnąć u władz drugiej Strony umownej wyjaśnień co do stosunków majątkowych proszącego.

Władzy, która ma rozstrzygać o wniosku na przyznanie prawa ubogich, zastrzeżono jest w granicach jej upoważnień urzędowych prawo badania prawdziwości przedłożonych świadectw, oświadczeń i wyjaśnień.

D. Wykonywanie wyroków i ugód sądowych w sprawach cywilnych i handlowych.

Artykuł 12.

Egzekucya ma miejsce na podstawie postanowień umowy niniejszej tylko z powodu roszczeń majątkowych i tylko wtedy, gdy nie chodzi o sporne prawa własności lub inne prawa rzeczowe na dobrach nieruchomości, położonych w państwie, wezwaniem o wykonanie.

Postanowienie ustępu 1. nie wyklucza jednak, iż dobra nieruchome, położone w państwie, wezwaniem o wykonanie, będą poddane egzekucyi, jeżeli tytuł egzekucyjny nie ma za przedmiot praw własności lub innych praw rzeczowych na dobrach nieruchomości, położonych w państwie, gdzie egzekucya ma być przeprowadzona.

Artykuł 13.

Egzekucya będzie obustronnie dopuszczona:

1. Na podstawie wyroków, nakazów płatniczych lub innych uchwał sądów cywilnych lub handlowych każdej z Stron kontraktujących;

2° sur la base de transactions passées, en matière contentieuse, devant lesdits tribunaux;

3° sur la base de jugements rendus par des arbitres, en tant que ces derniers seraient appelés à statuer sur la cause soit en suite d'un compromis dressé par écrit, soit en vertu d'une disposition légale établissant la compétence d'un tribunal arbitral pour certaines affaires.

Article 14.

Toutefois, l'exécution ne sera pas accordée au cas où elle servirait à réaliser un rapport juridique ou une prétention auxquels, pour des raisons d'ordre public ou de morale, la loi du lieu de l'exécution refuse la validité ou l'action.

Article 15.

L'exécution sur la base d'une décision judiciaire n'aura lieu qu'aux conditions suivantes:

1° si le tribunal qui a statué sur la cause, doit être considéré comme compétent aux termes de l'article 16 de la présente Convention;

2° si la décision est passée en force de chose jugée et est devenue exécutoire.

Article 16.

La compétence du tribunal qui a statué sur la cause, sera considérée comme établie dans le sens de l'article 15, numéro 1, si, d'après les lois de l'Etat requis, un tribunal de l'autre Partie contractante pouvait être saisi de l'affaire.

La compétence sera toujours considérée comme établie dans les cas suivants:

1° s'il s'agit d'une demande formée par le porteur d'une lettre de change ou d'un chèque contre une personne obligée par la lettre de change ou le chèque, et qu'il en a été statué par le tribunal du lieu lequel, d'après les lois de ce tribunal, est considéré comme lieu de paiement;

2° si, sur une demande reconventionnelle, le tribunal devant lequel la demande originaire était pendante, a statué conformément aux lois valables pour lui-même;

3° si les parties en cause sont des commerçants, fabricants ou industriels et qu'il a été statué sur une demande en exécution ou en résiliation d'un contrat ou en dommages-intérêts pour non-exécution ou exécution imparfaite par le tribunal du lieu où le contrat a été conclu ou doit être exécuté;

2. na podstawie ugód, zawartych przed tymi sądaniami w sprawach spornych;

3. na podstawie orzeczeń sądu polubownego, o ile ten ostatni był powołany do rozstrzygnięcia sprawy spornej wskutek pisemnego zapisu na sąd polubowny albo postanowienia ustawowego, przekazującego pewne sprawy sporne kompetencji sądu polubownego.

Artykuł 14.

Odmówi się jednak egzekucji, gdyby przez to miał być uznany stosunek prawny lub urzeczywistnione roszczenie, którym ustawa miejsca wykonania egzekucji odmawia ważności lub zaskarżalności ze względów porządku publicznego lub obyczajności.

Artykuł 15.

Na podstawie orzeczenia sądowego ma egzekucja miejsce tylko pod następującymi warunkami:

1. Gdy właściwość sądu, który orzekł w sprawie, należy uważać w myśl artykułu 16. umowy niniejszej za uzasadnioną;

2. gdy orzeczenie stało się prawomocne i wykonalne.

Artykuł 16.

Właściwość sądu, który orzekł w sprawie, uważa się w myśl artykułu 15., liczba 1., za uzasadnioną, jeżeli według ustaw państwa wezwanego można było wytoczyć sprawę przed sądem drugiej Strony kontraktującej.

Wśród wszelkich warunków uważa się właściwość za uzasadnioną w wypadkach następujących:

1. Jeżeli chodzi o skargę posiadacza weksłu lub czeku przeciw osobie zobowiązanej z weksłu lub czeku, a orzekł sąd tego miejsca, które według ustaw, obowiązujących dla sądu, uchodzi za miejsce zapłaty;

2. jeżeli sąd, przed którym wytoczono skargę pierwotną, orzekł o skardze wzajemnej stosownie do ustaw, obowiązujących dla sądu;

3. jeżeli między stronami spornymi, które są kupcami lub przemysłowcami, orzekł o skargach względem dopełnienia lub uchylecia umowy albo o skargach względem odszkodowania z powodu niedopełnienia lub nienależytego dopełnienia sąd tego miejsca, gdzie umowę zawarto lub gdzie ona ma być dopełniona;

4° si les parties s'étaient, d'un commun accord, soumises au préalable à la compétence du tribunal qui a statué sur l'affaire.

Article 17.

L'exécution sur la base d'une transaction judiciaire n'aura lieu que lorsque cette transaction sera exécutoire suivant les lois du lieu où elle a été passée.

Article 18.

L'exécution d'un jugement arbitral n'aura lieu que lorsqu'il sera passé en force de chose jugée et qu'il sera devenu exécutoire.

Article 19.

La demande d'exécution sera accompagnée des pièces suivantes :

1° d'une expédition de la décision judiciaire ou arbitrale avec les considérants ou d'une expédition de la transaction judiciaire;

2° d'une déclaration officielle certifiant que la décision est passée en force de chose jugée et qu'elle constitue un titre exécutoire, ou bien que la transaction judiciaire est devenue exécutoire.

Seront appliquées à la demande d'exécution les dispositions de l'article 1er concernant la langue et l'expédition des commissions rogatoires ainsi que la disposition de l'article 3, alinéa 4. La demande sera transmise par la voie diplomatique.

Article 20.

L'autorité compétente de l'Etat requis statuera sur l'admissibilité de l'exécution, sans entendre la partie obligée. L'exécution sera accordée, si les conditions stipulées à cet égard par les articles 12 à 19 de la présente Convention, sont remplies. Il est interdit au tribunal requis d'entrer dans l'examen du fond de l'affaire.

Article 21.

Lorsque dans la commission rogatoire demandant l'exécution un fondé de pouvoir de la partie poursuivante n'est point désigné, le tribunal qui procède à l'exécution devra lui constituer un représentant et en avertir le tribunal requérant.

Article 22.

Si l'exécution est accordée, les mesures nécessaires pour l'effectuer jusqu'à caution seront, sans retard, prises d'office.

4. jeżeli strony na podstawie poprzedniego porozumienia poddały się właściwości sądu, który orzekł w sprawie spornej.

Artykuł 17.

Na podstawie ugody sądowej można zarządzić egzekucję tylko wtedy, jeżeli ugoda jest wykonalna według ustaw miejsca, gdzie ją zawarto.

Artykuł 18.

Na podstawie orzeczenia sądu polubownego ma egzekucja miejsce tylko wtedy, jeżeli orzeczenie to stało się prawomocnem i wykonalnem.

Artykuł 19.

Do rekwizycji o egzekucję należy dołączyć następujące załączniki:

1. Wygotowanie orzeczenia sądowego lub polubownego wraz z powodami albo wygotowanie ugody sądowej;

2. urzędowe potwierdzenie, że orzeczenie stało się prawomocnem i stanowi tytuł egzekucyjny albo że ugoda sądowa stała się wykonalną.

Przy rekwizycjach egzekucyjnych należy przestrzegać postanowień artykułu 1. o języku i wygotowaniu rekwizycji, jak również postanowienia artykułu 3., ustęp 4. Rekwizycję przesyła się drogą dyplomatyczną.

Artykuł 20.

O dopuszczalności egzekucji rozstrzyga właściwa władza państwa wezwanego bez przesłuchania zobowiązanego. Na egzekucję należy zezwolić, gdy dopełniono odnośnych warunków, ustanowionych artykułami 12. do 19. niniejszego układu. W rozpatrywanie samej sprawy nie może sąd rekwirowany wdawać się.

Artykuł 21.

Jeżeli w rekwizycji o egzekucję nie wymieniono pełnomocnika strony popierającej, winien sąd przeprowadzający egzekucję ustanowić dla niej zastępcę i zawiadomić o tem sąd wzywający.

Artykuł 22.

W razie dozwoleń egzekucji należy przeprowadzić niezwłocznie z urzędu zarządzenia potrzebne dla jej wykonania aż do zabezpieczenia strony popierającej.

Article 23.

La partie obligée pourra, sauf le pourvoi en recours concédé par les lois du pays, faire valoir contre l'exécution effectuée d'après l'article 22, les raisons suivantes:

1° que l'une des conditions stipulées par les articles 12 à 18 de la présente Convention fait défaut;

2° que l'acte introductif du procès n'a pas été signifié régulièrement au défendeur qui, dans la procédure formant la base de la décision, n'était pas entré en contestation;

3° que par suite d'une autre irrégularité de la procédure la personne contre laquelle l'exécution doit être opérée, était privée de la possibilité de prendre part à cette procédure;

4° que d'après la législation du lieu où la décision a été rendue ou la transaction passée, cette décision ou transaction a cessé d'être exécutoire;

5° que d'après la législation du lieu de l'exécution, l'exception de la chose jugée s'oppose à la prétention pour laquelle l'exécution doit avoir lieu.

La signification ne sera considérée comme régulière aux termes du numéro 2, que si l'acte introductif du procès a été signifié, en personne, au défendeur ou bien à son représentant autorisé à recevoir ledit acte. Dans les territoires de la Partie contractante dont les tribunaux ont été saisis de l'exécution, la signification doit avoir été effectuée par voie de secours judiciaire ou de la manière prévue au dernier alinéa de l'article 1er.

A l'exception des cas prévus à l'article 14 et aux numéros 4 et 5 du présent article, les raisons à faire valoir contre l'exécution devront être invoquées dans les deux semaines à partir de la signification de l'arrêt d'exécution.

Si la partie obligée s'est, d'après les dispositions précédentes, opposée à l'exécution, le tribunal compétent statuera après débats sommaires sur la question de savoir si l'exécution ne doit pas être refusée pour une des raisons ci-dessus énumérées.

L'audience devra être fixée au plus court délai possible qui ne dépassera point de deux semaines la date à laquelle la partie obligée a fait valoir un motif de refus.

Si les motifs de refus invoqués ont été trouvés dénués de fondement ou bien si de pareils motifs n'ont pas été invoqués en temps utile, l'exécution effectuée jusqu'à caution sera poursuivie d'office jusqu'au recouvrement de la créance.

Artykuł 23.

Strona zobowiązana może niezależnie od rekursu, przyznanego ustawami krajowymi, podnieść przeciw egzekucji, wykonanej w myśl artykułu 22., następujące zarzuty:

1. Że nie zachodzi jeden z warunków, ustanowionych w artykułach 12. do 18. niniejszego układu;

2. że zarządzenie wdrażające spór nie zostało należycie doręczone pozwanemu, który nie wdał się w spór w postępowaniu, stanowiącem podstawę orzeczenia;

3. że wskutek innej nieprawidłowości w postępowaniu odjęto osobie, przeciw której egzekucja ma być prowadzona, możliwość uczestniczenia w postępowaniu;

4. że według ustawodawstwa miejsca, gdzie wydano orzeczenie lub zawarto ugodę, wykonalność ich zgasta;

5. że według ustawodawstwa miejsca wykonania egzekucji przemawia przeciw roszczeniu, w powodu którego egzekucja ma się odbyć, zarzut rzeczy osądzonej.

Doręczenie ma być uważane za prawidłowe w myśl l. 2. tylko wtedy, jeżeli zarządzenie wdrażające spór doręczono do rąk własnych pozwanego lub jego zastępcy upoważnionego do odbioru. Jeżeli doręczenie miało być uskutecznione na obszarach tej Strony kontraktującej, której sądom poruczono wykonanie egzekucji, wówczas powinno ono było przyjść do skutku w drodze pomocy prawnej lub w sposób, przewidziany w ustępie ostatnim artykułu 1.

Zarzuty, podniesione przeciw egzekucji, muszą być wniesione z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w artykule 14. i pod l. 4. i 5. artykułu niniejszego, w ciągu 14 dni po doręczeniu uchwały egzekucyjnej.

Jeżeli strona zobowiązana wnosi sprzeciw od egzekucji stosownie do postanowień powyższych, winien właściwy sąd orzec po rozprawie ustnej, czy należy odmówić egzekucji z jednego z powodów wyżej naprowadzonych.

Audyencyja powinna być wyznaczona na czas możliwie najkrótszy, a w każdym razie nie później jak na 14 dni po dniu, w którym strona zobowiązana zarzuciła powód. uzasadniający odmówienie egzekucji.

Gdy podniesione powody odmówienia uznano za nieuzasadnione albo gdy powodów takich w ogóle nie odniesiono w obrębie terminu ich zgłoszenia, należy z urzędu kontynuować egzekucję, przeprowadzoną dla zabezpieczenia, aż do zaspokojenia wierzytelności.

Article 24.

En tant que cette Convention ne contient pas des dispositions spéciales, les lois de l'Etat requis devront être appliquées pour effectuer l'exécution.

Article 25.

Lorsque à défaut des conditions requises l'exécution est refusée, le créancier poursuivant sera libre de se pourvoir en recours.

La demande d'exécution pourra, toutefois, être renouvelée, par le tribunal requérant ou par la partie intéressée, en tant que les conditions stipulées par la présente Convention seront ultérieurement remplies.

Article 26.

Les frais judiciaires occasionnés par l'exécution des décisions et des transactions judiciaires seront à la charge des parties en cause et devront être payés suivant les lois en vigueur dans le pays où l'exécution a lieu; ils seront, si la nécessité se présente, avancés par l'Etat requis.

Si le remboursement desdits frais ne peut être obtenu des parties, ils seront supportés par l'Etat requérant.

Les taxes qu'il y aurait lieu de payer lors de l'exécution, seront fixées suivant les lois du pays où l'exécution doit être effectuée. L'exécution ne pourra, cependant, être retardée pour la raison que les taxes susmentionnées n'ont pas été payées.

Article 27.

Les décisions rendues et les transactions passées dans les territoires de l'une des Parties contractantes auront sur les territoires de l'autre la même force et le même effet que les décisions et transactions nées dans le pays, en tant que l'exécution y est admissible en vertu de la présente Convention.

Article 28.

La contrainte par corps, soit comme moyen d'exécution, soit comme mesure simplement conservatoire, ne pourra pas, en matière civile ou commerciale, être appliquée aux étrangers, ressortissants de l'une des Parties contractantes, dans les cas où elle ne serait pas applicable aux ressortissants du pays. Un fait qui peut être invoqué par un ressortissant domicilié dans le pays, pour obtenir la levée de la contrainte par corps, doit

Artykuł 24.

Przy wykonaniu egzekucyi należy stosować ustawy państwa wezwanego, o ile umowa niniejsza nie zawiera osobnych postanowień.

Artykuł 25.

Jeżeli odmówiono egzekucyi z powodu braku potrzebnych wymogów, ma popierający wierzyciel prawo wniesienia rekursu.

Wezwanie o wykonanie egzekucyi może być zresztą ponowione przez sąd rekwirujący lub stronę interesowaną, jeżeli dodatkowo dopełniono warunków, ustanowionych w układzie niniejszym.

Artykuł 26.

Koszta sądowe, spowodowane wykonaniem orzeczeń i ugód sądowych, spadają na strony interesowane i muszą być zapłacone odpowiednio do ustaw, obowiązujących na obszarze wykonania egzekucyi; w razie potrzeby zalicza je państwo wezwane.

Jeżeli nie można uzyskać zwrotu tych kosztów od stron, wówczas ma je ponieść państwo wzywające.

Jeżeli z powodu wykonania egzekucyi przypadają należności do zapłaty, wówczas wymierza się je według ustaw kraju, gdzie wykonanie ma nastąpić. Nie można jednak zwlekać z egzekucją z powodu, iż wspomniane należności nie zostały zapłacone.

Artykuł 27.

Orzeczenia, wydane na obszarach jednej z Stron kontraktujących, i zawarte tam ugody mają na obszarach Strony drugiej tę samą moc i ten sam skutek, jak orzeczenia i ugody krajowe pod warunkiem, iż byłyby tam wykonalne na podstawie układu niniejszego.

Artykuł 28.

Areszt osobisty, jako środek egzekucyi lub tylko zabezpieczenia, nie może być zarządzony w sprawach cywilnych lub handlowych przeciw cudzoziemcom, którzy są obywatelami jednej z Stron umownych, w tych wypadkach, w których nie mógłby być stosowany przeciw krajowcom. Okoliczność, na którą może powołać się krajowiec zamieszkały w krajach tutejszych celem uzyskania uchylenia aresztu osobistego, ma w równej mierze

produire le même effet au profit d'un ressortissant de l'autre Partie contractante, même si ce fait s'est produit à l'étranger.

E. Faillites.

Article 29.

Lorsqu'une faillite est ouverte dans les territoires de l'une des Parties contractantes, et que le failli possède des biens meubles dans les territoires de l'autre, sans qu'il y soit établi, il sera pourvu à la sécurité, à l'inventaire et à la remise au tribunal saisi de la faillite, des biens meubles susmentionnés, si demande en est faite par le tribunal saisi de la faillite.

A partir du jour où la demande adressée au tribunal compétent et tendant à pourvoir à la sécurité ou à la remise desdits biens lui sera parvenue, des gages ne pourront plus être légalement constitués sur la fortune susceptible de la remise. La remise au tribunal saisi de la faillite, n'aura point lieu, lorsque des droits de revendication ou de restitution, des droits de rétention ou des privilèges, des gages ou d'autres droits réels constitués avant le jour susindiqué, sont réclamés soit avant, soit après ce jour sur les biens qu'il s'agirait de remettre. Il en est de même lorsque la séparation de tels biens, notamment d'une succession, est demandée. Dans ce cas il ne pourra être remis au tribunal saisi de la faillite, que ce qui reste des biens après que lesdites prétentions auront été entièrement satisfaites.

Seront considérées comme appartenant à la fortune mobilière, des créances même si elles sont hypothéquées sur des biens immeubles.

Article 30.

Pour ce qui concerne les dispositions à prendre à l'égard des biens meubles qui, d'après l'article précédent, ne font pas l'objet de la remise, de même que de tous les biens immeubles d'un failli, elles seront en tout cas de la compétence des tribunaux de l'Etat sur le territoire duquel ces biens sont situés.

Si ces biens y sont soumis à la vente forcée, un excédent obtenu sur le prix de la vente après avoir satisfait les créanciers qui y ont droit, sera remis au tribunal saisi de la faillite, conformément aux dispositions de l'article précédent.

Article 31.

Dans les faillites ouvertes dans les territoires de l'une des Parties contractantes, les créanciers,

przysługiwać obywatelom drugiej Strony kontraktującej i to nawet wówczas, gdy okoliczność ta zdarzyła się za granicą.

E. Konkursy.

Artykuł 29.

Jeżeli na obszarach jednej Strony kontraktującej otwarto konkurs do majątku dłużnika, który posiada majątek ruchomy na obszarach Strony drugiej lecz nie mieszka tam, wówczas należy na wezwanie sądu konkursowego postarać się o to, aby wspomniany majątek ruchomy został zabezpieczony, zinwentowany i oddany sądowi konkursowemu.

Począwszy od dnia, w którym sąd właściwy otrzymał wezwanie względem wdrożenia środków zabezpieczających albo oddania wspomnianego majątku, nie można już uzasadnić prawnie praw zastawu na majątku, podlegającym przesłaniu. Oddanie sądowi konkursowemu nie nastąpi, jeżeli co do majątku, podlegającego oddaniu, będą podniesione roszczenia o własność lub zwrot, prawa zatrzymania lub pierwszeństwa, prawa zastawu lub inne prawa rzeczowe, które były uzasadnione już przed wyżej podanym dniem, i to przed tym dniem lub po nim. To samo ma zastosowanie wówczas, jeżeli zażądano oddzielenia takiego majątku, a w szczególności spadku. W takim wypadku można oddać sądowi konkursowemu tylko tę część majątku, która pozostanie po zupełnem zaspokojeniu powyższych roszczeń.

Wierzytelności należą do majątku ruchomego nawet wtedy, gdy są zabezpieczone hipotecznie na dobrach nieruchomości.

Artykuł 30.

Wydanie zarządzeń co do majątku ruchomego, który stosownie do artykułu poprzedzającego nie stanowi przedmiotu wydania, oraz co do całego majątku nieruchomości krydatariusza należy do kompetencji sądów tego państwa, na którego obszarze wspomniany majątek się znajduje.

Jeżeli wspomniany majątek sprzedano w drodze przymusowej i jeżeli z ceny kupna pozostanie reszta po zaspokojeniu wierzycieli, którym przysługiwały na majątku tym prawa, wówczas należy oddać resztę tę sądowi konkursowemu stosownie do postanowień artykułu poprzedzającego.

Artykuł 31.

W konkursach, otwartych na obszarach jednej z Stron kontraktujących, będzie się traktować wie-

ressortissants de l'autre, seront entièrement assimilés aux créanciers nationaux.

Lorsqu'à l'ouverture de la faillite on présume que des créanciers se trouvent sur les territoires de l'autre Partie contractante, l'ouverture de la faillite devra être publiée aussi dans les journaux de l'autre pays, désignés à cet effet et d'après les dispositions qui y sont en vigueur.

F. Dispositions finales.

Article 32.

La présente Convention sera exécutoire huit jours après l'échange des ratifications et remplacera la Convention sur le secours mutuel en matière judiciaire en date du ^{6 Mai}~~24 Avril~~ 1881. Elle restera en vigueur jusqu'au 31 décembre 1917.

Dans le cas où aucune des Parties contractantes n'aurait notifié, douze mois avant la fin de ladite période, son intention d'en faire cesser les effets, elle demeurera obligatoire jusqu'à l'expiration d'une année à partir du jour où l'une ou l'autre des Parties contractantes l'aura dénoncée.

Article 33.

La présente Convention sera ratifiée, et les ratifications en seront échangées à Belgrade aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectives y ont apposé leurs signatures et l'ont revêtue de leurs sceaux.

Fait en double original à Belgrade, le ^{dix-sept}~~trente~~ mars mil neuf cent onze.

(L. S.) Forgách m. p. (L. S.) M. G. Milovanovitch m. p.

(L. S.) Lutterotti m. p.

(L. S.) Töry m. p.

rzycieli, którzy są obywatelami Strony drugiej. na równi z wierzycielami krajowymi.

Jeżeli należy przypuszczać przy otwarciu konkursu, iż na obszarach drugiej Strony kontraktującej znajdują się wierzyciele, wówczas powinno się ogłosić otwarcie konkursu także w przeznaczonych na to dziennikach drugiego kraju według obowiązujących tam przepisów.

F. Postanowienia końcowe.

Artykuł 32.

Układ niniejszy wchodzi w życie w osiem dni po wymianie ratyfikacji i wstępuje w miejsce układu o wzajemnej pomocy prawnej z dnia ^{6. maja}~~24. kwietnia~~ 1881. Pozostaje on w mocy aż do dnia 31. grudnia 1917.

Gdyby żadna z Stron kontraktujących nie doniosła na dwanaście miesięcy przed końcem tego okresu o swym zamiarze uchylenia układu, wówczas pozostaje on w mocy aż do upływu jednego roku od dnia, w którym jedna lub druga z Stron kontraktujących wypowie go.

Artykuł 33.

Układ niniejszy będzie ratyfikowany, a ratyfikacje wymieni się w Belgradzie z wszelkim możliwym pośpiechem.

W dowód tego podpisali obustronni pełnomocnicy układ i zaopatrzyli go swoimi pieczęciami.

Działo się w Belgradzie w podwójnym pierwopisie dnia ^{siedemnastego}~~trzydziestego~~ marca roku tysiąc dziewięćset jedenastego.

(L. S.) Forgách wlr. (L. S.) M. G. Milovanovitch wlr.

(L. S.) Lutterotti wlr.

(L. S.) Töry wlr.

Nos visis et perpensis conventionis huius stipulationibus illas omnes et singulas pro Austria et pro Hungaria ratas hisce confirmatasque habere profiteamur ac declaramus verbo Nostro promittentes, Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandatueros esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratificationis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae die duodevicesimo mensis Januarii anno Domini millesimo nongentesimo duodecimo, Regnorum Nostrorum sexagesimo quarto.

Franciscus Josephus m. p.

Pro Ministro:

Ladislaus liber Baro Müller de Szentgyörgy m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Franciscus Peter m. p.

Caes. et Reg. Consul Generalis.

(Pierwopis.)

Au moment de procéder à la conclusion de la Convention d'assistance judiciaire en date d'aujourd'hui le soussigné Ministre d'Autriche-Hongrie a l'honneur de porter à la connaissance de Son Excellence, Monsieur le Ministre des affaires étrangères de Serbie, qu'il est entendu que les dispositions de la Convention susmentionnée trouveront leur application analogue par rapport à la Bosnie et l'Herzégovine.

Il est en outre entendu que les actes et commissions rogatoires indiqués dans l'article 1er, alinéa 2, de ladite Convention et émanant des autorités serbes seront, pour la Bosnie et l'Herzégovine, accompagnés d'une traduction allemande, hongroise ou française dans les cas où ces pièces ne seraient pas rédigées dans la langue serbo-croate.

Cette disposition s'appliquera également aux cas prévus par l'article 8, alinéas 2 et 3, et par l'article 19, alinéa 2, de la Convention susmentionnée.

En priant Son Excellence, Monsieur le Ministre des affaires étrangères de Serbie, de vouloir bien lui faire parvenir une note analogue à la présente, le soussigné profite de l'occasion pour Lui renouveler l'assurance de sa haute considération.

Belgrade, le 17/30 mars 1911.

Forgách m. p.

Son Excellence

Monsieur Milovan Milovanović,

Ministre Royal des Affaires Etrangères de Serbie
etc. etc. etc.

Belgrade.

(Przekład.)

Z powodu zawarcia układu względem pomocy prawnej z dzisiejszej daty ma zaszczyt podpisany Minister austriacko-węgierski potwierdzić Jego Ekszelleneyi Panu Ministrowi spraw zewnętrznych Serbii, że według wzajemnej zgody mają postanowienia wspomnianego właśnie układu mieć odpowiednie zastosowanie do Bośni i Hercegowiny.

Istnieje dalej zgoda co do tego, iż akta i rekwizyty, wspomniane w artykule 1., ustęp 2., niniejszego układu, które pochodzą od władz serbskich, będą zaopatrzone, jeżeli są przeznaczone dla Bośni i Hercegowiny, w tłumaczenie niemieckie, węgierskie lub francuskie, o ile nie są wygotowane w języku serbsko-kroackim.

Postanowienie to odnosi się w równej mierze także do wypadków, przewidzianych w artykule 8., ustęp 2. i 3., i w artykule 19., ustęp 2. wspomnianego układu.

Podpisany uprasza Jego Ekszelleneyę Pana Ministra spraw zewnętrznych Serbii o przesłanie podobnej noty i korzysta z sposobności, by odnowić zapewnienie swego wysokiego szacunku.

Belgrad, dnia 17./30. marca 1911.

Forgách wlr.

Do Jego Ekszelleneyi

Pana Milovana Milovanovića,

król. Ministra spraw zewnętrznych Serbii itd.

w Belgradzie.

(Pierwopis.)

**Ministère
des Affaires Etrangères.**

P. No. 455.

Belgrade, le 17 mars 1911.

Monsieur le Ministre,

En réponse à la Note que Votre Excellence m'a remise au moment de procéder à la conclusion de la Convention d'assistance judiciaire, j'ai l'honneur de porter à la connaissance de Votre Excellence, qu'il est entendu que les dispositions de la Convention susnommée trouveront leur application analogue par rapport à la Bosnie-Herzégovine.

Il est bien entendu que les actes et commissions rogatoires indiqués dans l'article 1er, alinéa 2, de ladite Convention et émanant des autorités serbes, seront, pour la Bosnie-Herzégovine, rédigés en langue serbo-croate.

Cette disposition s'appliquera également aux cas prévus par l'article 8, alinéas 2 et 3 et par l'article 19, alinéa 2, de la Convention susmentionnée.

Veuillez agréer, Monsieur le Ministre, l'assurance de ma haute considération.

M. G. Milovanovitch m. p.

A Son Excellence

Monsieur J. Comte de Forgách,
Ministre d'Autriche-Hongrie.

(Przekład.)

**Ministerstwo
spraw zewnętrznych.**

Nr. 455.

Belgrad, dnia 17. marca 1911.

Panie Ministrze!

W odpowiedzi na notę, którą Wasza Ekszellenca przesłała mi z powodu zawarcia układu względem pomocy prawnej z dnia dzisiejszego, mam zaszczyt potwierdzić Waszej Ekszellency, że według wzajemnej zgody mają postanowienia wspomnianego właśnie układu mieć odpowiednie zastosowanie do Bośni i Hercegowiny.

Istnieje zgoda co do tego, iż akta i rekwizycje, wspomniane w artykule 1., ustęp 2., niniejszego układu, które pochodzą od władz serbskich, będą wygotowane, jeżeli są przeznaczone dla Bośni i Hercegowiny, w języku serbo-kroackim.

Postanowienie to odnosi się w równej mierze także do wypadków, przewidzianych w artykule 8., ustęp 2. i 3., i w artykule 19., ustęp 2. wspomnianego układu.

Przyjmij Pan, Panie Ministrze, zapewnienie mego wysokiego poważania.

M. G. Milovanovitch wlr.

Do Jego Ekszellency

Hrabiego J. Forgácha,
austriacko-węgierskiego Ministra.

Układ powyższy ogłasza się niniejszem po uzyskaniu zgody obu Izb Rady państwa wraz z umieszczonymi wyżej notami.

Wiedeń, dnia 25. stycznia 1912.

Stürgkh wlr.

Hochenburger wlr.

17.

Traktat państwowy z dnia 30. marca 1911

między Austro-Węgrami i Królestwem Serbskiem co do spadków, opieki i kurateli oraz uwierzytelniania dokumentów i aktów stanu cywilnego (układ spadkowy).

(Podpisany dnia 30. marca 1911, ratyfikowany przez Jego c. i k. Apostolską Mość dnia 18. stycznia 1912; dokumenty ratyfikacyjne wymieniono w Belgradzie dnia 23. stycznia 1912.)

Nos Franciscus Josephus Primus

divina favente clementia

Austriae Imperator, Bohemiae Rex etc. et Hungariae
Rex Apostolicus,

Notum testatumque omnibus et singulis quorum interest tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentariis Nostris atque ab illo Majestatis Suae Regis Serbiae praevis collatis consiliis mutisque deliberationibus conventio de successione, de tutela, de curatoria nec non de documentorum confirmatione actisque status civilis die $\frac{\text{decimo septimo}}{\text{trigesimo}}$ mensis Martii anni millesimi nongentesimi undecimi

Belgradi inita et signata fuit, tenoris sequentis:

(Pierwopis.)

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie

et

Sa Majesté le Roi de Serbie,

ayant jugé utile de régler entre l'Autriche et la Hongrie d'une part et la Serbie d'autre part certaines questions relatives aux successions, à la tutelle et à la curatelle ainsi qu'à la légalisation de documents et aux actes de l'état civil, ont résolu de conclure une Convention à cet effet et ont nommé dans ce but pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

pour l'Autriche et pour la Hongrie:

Monsieur le Comte Jean Forgách de Ghymes et Gács, Son Conseiller intime, Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près la Cour Royale de Serbie, Grand Croix de l'ordre de François Joseph, Chevalier de l'ordre de Léopold et de l'ordre de la Couronne de fer troisième classe etc.;

pour l'Autriche:

Monsieur le Chevalier Othon de Lutterotti de Gazzolis et Langenthal, Conseiller ministériel au Ministère Impérial Royal autrichien de la Justice etc.;

(Przekład.)

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier

i

Najjaśniejszy Król Serbski,

z uwagi, iż okazało się wskazane uregulować między Austrią i Węgrami z jednej strony a Serbią z drugiej strony niektóre kwestye, odnoszące się do spadków, opieki i kurateli, oraz uwierzytelniania dokumentów i aktów stanu cywilnego, postanowili zawrzeć w tym celu układ i zamianowali Swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier:

za Austrię i za Węgry:

hrabiego Jana Forgácha de Ghymes i Gács, Swego tajnego radcę, Swego nadzwyczajnego posła i upełnomocnionego ministra przy Dworze królewsko-serbskim, ozdobionego wielkim krzyżem orderu Franciszka Józefa, kawalera orderu Leopolda i kawalera orderu Żelaznej Korony trzeciej klasy itd.:

za Austrię:

pana Ottona de Lutterotti de Gazzolis i Langenthal, radcę ministeryalnego w c. k. Ministerstwie sprawiedliwości itd.;

pour la Hongrie:

Monsieur Gustave de Töry, Secrétaire d'Etat au Ministère Royal hongrois de la Justice, Chevalier de l'ordre de Léopold etc.;

et

Sa Majesté le Roi de Serbie:

Monsieur M. G. Milovanovitch, Son Ministre des Affaires Etrangères, Grand Croix de l'ordre de St. Sava, Commandeur de l'Etoile de Karageorge et de l'Aigle Blanc etc.,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article 1er.

Les ressortissants de l'une des Hautes Parties contractantes pourront disposer par testament, legs, donation ou autrement, de tous les biens qu'ils posséderaient dans les territoires de l'autre Haute Partie contractante.

Ils auront la faculté de faire dresser leurs dispositions de dernière volonté par les fonctionnaires consulaires auxquels ils ressortissent.

Article 2.

La succession aux biens immobiliers sera régie par les lois du pays dans lequel les immeubles sont situés, et la connaissance de toute demande ou contestation concernant les successions immobilières, appartiendra exclusivement aux tribunaux de ce pays.

Les droits successoraux concernant l'hoirie mobilière laissée par un ressortissant de l'une des Parties contractantes dans les territoires de l'autre, le partage de l'hoirie entre les personnes appelées à la succession, la procédure et la compétence pour régler la succession seront exclusivement régis par les lois du pays dont le défunt était ressortissant à l'époque du décès.

Ce principe sera appliqué indistinctement, que le défunt ait été établi ou simplement de passage dans le pays où se trouve la succession mobilière, ou bien qu'il ne s'y trouvait point à l'époque de son décès, que des ressortissants de ce dernier pays soient appelés à la succession ou que, en dehors de la succession mobilière, des immeubles dépendant de la succession soient aussi situés sur le même territoire.

za Węgry:

pana Gustawa de Töry, sekretarza stanu w królewsko-węgierskiem Ministerstwie sprawiedliwości, kawalera orderu Leopolda itd.;

a

Najjaśniejszy Król Serbski:

pana M. G. Milovanovitcha, Swego ministra spraw zewnętrznych, ozdobionego wielkim krzyżem orderu Św. Sawy, komandora orderu Gwiazdy Karageorga i orderu Białego Orła itd.,

którzy po wzajemnej wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i należyte co do formy, zgodzili się na artykuły następujące:

Artykuł 1.

Obywatele każdej z Wysokich Stron kontraktujących mogą rozporządzać w drodze testamentu, zapisu, darowizny lub w inny sposób całym majątkiem, który posiadają na obszarach drugiej Wysockiej Strony kontraktującej.

Wolno im sporządzać swe rozporządzenia woli ostatniej przez funkcjonaryuszy konsularnych, do których okręgu administracyjnego należą,

Artykuł 2.

Porządek dziedziczenia majątku nieruchomego uregulowany jest ustawami kraju, w którym dobra nieruchome są położone; rozstrzyganie wszelkich skarg i sporów, odnoszących się do spadku nieruchomego, należy wyłącznie do sądów tego kraju.

Prawa sukcesyjne co do spadku ruchomego, który pozostał po obywatelu jednej z Stron kontraktujących na obszarach Strony drugiej, podział spadku pomiędzy osoby, powołane do dziedziczenia, postępowanie i właściwość przy regulacji spadku określone są wyłącznie ustawami kraju, którego obywatelem był zmarły w chwili śmierci.

Zasadę tę stosuje się bez względu na to, czy zmarły miał stałą siedzibę w kraju, gdzie znajduje się spadek ruchomy, albo przebywał tam jedynie czasowo albo w chwili śmierci wcale tam nie znajdował się, oraz bez względu na to, czy obywatele tego ostatniego kraju są powołani do dziedziczenia i czy oprócz spadku ruchomego znajdują się na tym samym obszarze także dobra nieruchome, należące do masy spadkowej.

Seront entendus par droits successoraux: la succession légale, le droit à la legitime, la succession par testament, le contrat d'hérédité, la donation à cause de mort, le legs et l'acquisition à l'Etat d'une succession vacante.

Si des prétentions sous un titre autre que ceux qui viennent d'être indiqués, ont, dans le terme prévu par l'article 4, § 4, été élevées par les ressortissants ou les habitants du pays où se trouve la succession, et par devant les tribunaux locaux, la connaissance en appartiendra exclusivement à ces tribunaux et elle aura lieu, ainsi que le paiement des sommes réclamées ou la constitution d'une caution pour leur acquittement, en conformité des lois du pays.

Article 3.

En cas de décès d'un ressortissant de l'une des Parties contractantes sur les territoires de l'autre, les autorités locales devront immédiatement et au plus tard dans les vingt-quatre heures après que le décès sera parvenu à leur connaissance, en faire communication à l'autorité consulaire la plus rapprochée du lieu du décès. Celle-ci devra suivre le même procédé à l'égard des autorités locales, lorsqu'elle aura été informée la première.

Article 4.

Quant aux successions mobilières laissées dans les territoires de l'une des Parties contractantes par des ressortissants de l'autre, l'autorité locale d'une part et l'autorité consulaire à laquelle ressortissait le défunt, d'autre part auront le droit de procéder aux opérations ci-dessous. L'autorité consulaire pourra procéder soit par elle-même, soit par l'entremise d'un délégué qu'elle nommera sous sa responsabilité. Le délégué devra être muni d'un document émanant de l'autorité consulaire, revêtu du sceau de cette autorité et constatant son caractère officiel.

1° Apposition et levée des scellés.

L'autorité consulaire pourra apposer les scellés soit d'office, soit à la demande des parties intéressées sur tous les effets, meubles et papiers du défunt, en prévenant de cette opération l'autorité locale compétente qui, dans le cas où les lois du pays le lui prescrivent, pourra y assister et apposer également ses scellés. Lorsque l'autorité locale aura été informée la première du décès et que, suivant les lois du pays, elle sera tenue d'apposer

Za prawa sukcesyjne uważa się: dziedziczenie ustawowe, prawo do części obowiązkowej, dziedziczenie testamentowe, umowę spadkową, darowiznę na wypadek śmierci, zapis i przepadek spadku bezdziedzicznego na rzecz państwa.

Jeżeli z innego powodu prawnego prócz właśnie wymienionych podniesione będą roszczenia w obrębie terminu, przewidzianego w artykule 4., rozdział 4., przez obywateli lub mieszkańców kraju, gdzie spadek znajduje się, i przed sądami tego kraju, wówczas należy odnośnie rozstrzygnięcie wyłącznie do sądów tych, a ustawy krajowe decydują wyłącznie zarówno co do orzeczenia jak i co do zapłaty wierzytelności pieniężnych lub ustanowienia dla nich zabezpieczenia.

Artykuł 3.

Jeżeli obywatel jednej z Stron kontraktujących umrze na obszarach Strony drugiej, powinny władze miejscowe uwiadomić o tem bezzwłocznie, a najpóźniej w ciągu 24 godzin od chwili, gdy wypadek śmierci doszedł do ich wiadomości, władzę konsularną, znajdującą się najbliższemu miejscu zgonu. Władza konsularna ma zachować ten sam sposób postępowania w obec władz miejscowych, jeżeli została zawiadomiona wcześniej od nich.

Artykuł 4.

Co do spadków ruchomych, które pozostały na obszarach jednej z Stron kontraktujących po obywatelach Strony drugiej, ma władza miejscowa z jednej strony, a władza konsularna, do której zakresu administracji zmarły należał, z drugiej strony prawo podjęcia wymienionych niżej czynności urzędowych. Władza konsularna może interweniować albo sama albo za pośrednictwem zastępcy, którego zamianuje pod własną odpowiedzialnością. Zastępca musi posiadać dokument uwierzytelniający, wystawiony przez władzę konsularną i zaopatrzony w odciśnięcie jej pieczęci urzędowej, który stwierdza charakter urzędowy zastępcy.

1. Położenie i zdjęcie pieczęci.

Władza konsularna może zarówno z urzędu jak i na prośbę stron interesowanych opieczętować wszystkie ruchomości, sprzęty i papiery zmarłego. O tej czynności urzędowej należy uwiadomić poprzednio właściwą władzę miejscową, aby mogła być przytem obecna, o ile to jest przepisane ustawodawstwem krajowym, i położyć również swoje pieczęcie. Jeżeli władzę miejscową uwiadomiono o wypadku śmierci wcześniej i jeżeli władza ta jest

les scellés sur les biens dépendant de la succession, elle invitera l'autorité consulaire à procéder en commun à cet acte.

Dans les cas où l'apposition immédiate des scellés paraîtrait absolument nécessaire, et que cette opération, par suite de la distance des lieux ou pour d'autres raisons, ne pourrait avoir lieu en commun, chacune des deux autorités aura la faculté de mettre les scellés préalablement sans le concours de l'autre.

L'autorité qui ne sera pas intervenue, devra être informée dans les vingt-quatre heures de l'apposition des scellés et elle sera libre de croiser ensuite de son sceau celui déjà apposé.

Les scellés simples seront levés par l'autorité qui les a apposés, en présence de l'autre autorité.

Les doubles scellés ne pourront être levés que d'un commun accord. Toutefois, si après un avertissement adressé par l'autorité consulaire à l'autorité locale ou par l'autorité locale à l'autorité consulaire, pour l'inviter à assister à la levée des scellés, simples ou doubles, l'autorité à qui l'invitation aurait été adressée, ne s'était pas présentée à l'heure indiquée, l'autre autorité pourrait procéder seule à ladite opération.

Les avis et invitations prévus au présent paragraphe seront donnés par écrit, et un récépissé en constatera la remise. Toute invitation à assister à l'apposition ou à la levée des scellés devra être remise à l'autorité qu'elle concerne, au moins vingt-quatre heures avant l'opération; le délai sera, toutefois, de trois jours dans le cas où l'autorité dont émane l'invitation, aurait sa résidence en dehors du ressort de l'autre autorité.

2° Confection de l'inventaire.

Après la levée des scellés l'autorité consulaire dressera l'inventaire de tous les biens mobiliers, effets, valeurs et papiers laissés par le défunt, en présence de l'autorité locale, si après en avoir été prévenue, celle-ci croyait devoir assister à cet acte. L'autorité locale pourra à la fin de chaque séance apposer sa signature sur les procès-verbaux dressés en sa présence, sans que pour son intervention d'office dans ces actes elle puisse exiger des droits d'aucune espèce.

3° Conservation de la succession.

Lorsqu'un inventaire aura été dressé conformément aux dispositions du paragraphe précédent, tous les biens meubles dont se compose la succession, les titres, valeurs, créances et papiers du

według ustaw krajowych obowiązana do opieczętowania majątku spadkowego, wówczas powinna ona zaprosić władzę konsularną do wspólnego podjęcia tej czynności.

Gdyby natychmiastowe opieczętowanie okazało się niezbędnie potrzebne, lecz z powodu odległości miejsc lub z innych przyczyn nie mogło być wspólnie podjęte, przysługuje każdej z obu władz prawo tymczasowego położenia pieczęci bez współdziałania władzy drugiej.

Władza, która nie interweniowała, musi być zawiadomiona w ciągu 24 godzin po opieczętowaniu; władzy tej wolno położyć dodatkowo pieczęcie swoje na krzyż z pieczęciami już umieszczonymi.

Pieczęcie pojedyncze zdejmie władza, która je położyła, w obecności władzy drugiej.

Pieczęcie podwójne można zdjąć tylko za wzajemnem porozumieniem. Jeżeli jednak mimo zaproszenia, wystosowanego przez władzę konsularną do władzy miejscowej lub przez władzę miejscową do władzy konsularnej względem asystowania przy zdjęciu pieczęci pojedynczych lub podwójnych, władza zaproszona nie stawia się w oznaczonej godzinie, może ta druga władza wykonać sama wspomnianą czynność urzędową.

Przewidziane w rozdziale tym uwiadomienia i zaproszenia uskutecznią się na piśmie za potwierdzeniem odbioru. Każde zaproszenie do obecności przy położeniu lub zdjęciu pieczęci ma być przesłane władzy, do której je wystosowano, najpóźniej na 24 godzin przed podjęciem czynności urzędowej; termin ten wynosi jednak trzy dni, jeżeli władza, od której zaproszenie pochodzi, ma siedzibę urzędową poza okręgiem urzędowym władzy drugiej.

2. Spisanie inwentarza.

Po zdjęciu pieczęci spisuje władza konsularna inwentarz całego majątku ruchomego, efektów, rzeczy wartościowych i papierów, pozostawionych przez zmarłego, w obecności władzy miejscowej, jeżeli władza ta postanowi wskutek wysłanego do niej zawiadomienia, być obecną przy tej czynności urzędowej. Władza miejscowa może na końcu każdego posiedzenia podpisać protokoły, sporządzone w jej obecności, jednak bez prawa żądania jakichkolwiek należytości za odnośną interwencję urzędową.

3. Piecza nad spadkiem.

Po spisaniu inwentarza stosownie do postanowień rozdziału poprzedzającego pozostawia się lub oddaje władzy konsularnej cały majątek ruchomy, z którego składa się spadek, oraz papiery wartościowe,

défunt, seront laissés ou remis à l'autorité consulaire.

Celle-ci pourra faire procéder à la vente aux enchères publiques de tous les objets mobiliers de la succession susceptibles de se détériorer ou difficiles à conserver. Elle sera, toutefois, tenue de prévenir l'autorité locale, afin que la vente soit faite dans les conditions prescrites par les lois du pays. Dans le cas où ce serait l'autorité locale qui aurait à effectuer cette vente, elle devrait inviter l'autorité consulaire à y assister.

L'autorité consulaire conservera à titre de dépôt ou déposera en lieu sûr les effets et valeurs inventoriés, le montant des créances que l'on réalisera, et des revenus que l'on touchera, ainsi que le produit de la vente des meubles, si elle a eu lieu. Ces dépôts devront avoir lieu d'accord avec l'autorité locale appelée à assister aux opérations antérieures, s'il se présente des ressortissants ou des habitants du pays comme intéressés dans la succession, soit ab intestat, soit à titre de testament.

Si l'actif de la succession n'est pas suffisant pour désintéresser les créanciers, ressortissants ou habitants du pays, tous les documents, effets ou valeurs appartenant à cette succession devront, sur la demande des créanciers et conformément aux lois du pays, être remis, soit à l'autorité judiciaire compétente, soit aux administrateurs judiciaires, soit aux syndics ou curateurs de la faillite, l'autorité consulaire restant chargée de représenter ses administrés, héritiers ou légataires, absents, mineurs ou incapables.

4° Administration et liquidation de la succession.

L'autorité consulaire administrera et liquidera la partie mobilière de la succession.

L'autorité locale ne pourra intervenir dans cette opération que pour fixer, si d'après les lois du pays il y a lieu, un terme pendant lequel les réclamations qui viendraient à se produire à l'égard de la succession, devront être présentées. Pendant ce terme qui ne dépassera jamais un an à partir du jour de la confection de l'inventaire, l'autorité consulaire ne prendra que des mesures conservatoires qui ne puissent porter aucune atteinte aux droits des intéressés.

L'autorité consulaire aura d'ailleurs la faculté de prélever immédiatement, sur le produit de la succession, les frais de la dernière maladie et de l'enterrement du défunt, les gages des domestiques,

przedmioty wartościowe, wierzytelności i papiery zmarłego.

Władza ta może zarządzić licytację publiczną wszelkich ruchomości spadkowych, które są narażone na zepsucie lub nastroczają trudności w przechowaniu. Ma jednak obowiązek poprzedniego zawiadomienia władzy miejscowej, aby licytacja została przeprowadzona w sposób, przepisany ustawami krajowymi. Gdyby przeprowadzenie licytacji należało do władzy miejscowej, musi ona zaprosić władzę konsularną do obecności przy licytacji.

Władza konsularna bierze zinwentowane ruchomości i przedmioty wartościowe, wpływy z ściągniętych wierzytelności i inne dochody oraz cenę z przeprowadzonej ewentualnie sprzedaży rzeczy ruchomych albo sama w przechowanie albo składa je w miejscu bezpiecznym. Jeżeli obywatele lub mieszkańcy kraju występują na zasadzie ustawowego porządku dziedziczenia lub na podstawie testamentu jako interesowani w spadku, musi złożenie takie odbyć się w porozumieniu z władzą miejscową, powołaną do współdziałania przy poprzednich czynnościach urzędowych.

Jeżeli spadek czynny nie wystarcza na zaspokojenie wierzycieli, będących obywatelami lub mieszkańcami kraju, należy oddać wszystkie dokumenty, ruchomości i przedmioty wartościowe, należące do spadku, na wniosek wierzycieli i stosownie do ustaw krajowych właściwej władzy sądowej albo zarządcom sądowym, syndikom konkursowym lub zarządcom masy konkursowej; władza konsularna ma jednak i nadal powierzone zastępstwo nieobecnych, małoletnich lub niezdolnych do działania dziedziców lub zapisobierców, którzy należą do zakresu jej administracji.

4. Zarząd i likwidacja spadku.

Władza konsularna zawiaduje ruchomą częścią spadku i likwiduje ją.

Interwencja władzy miejscowej ma, jeżeli to jest przepisane ustawami krajowymi, ograniczyć się przytem do wyznaczenia terminu, w ciągu którego należy zgłosić roszczenia, podnoszone w danym razie do spadku. W ciągu terminu tego, który nie może wynosić nigdy więcej jak rok, licząc od dnia zamknięcia inwentarza, wolno władzy konsularnej wydawać tylko zarządzenia zabezpieczające, któreby nie naruszały praw osób interesowanych.

Władza konsularna jest jednak upoważniona, podjąć z góry wprost z masy spadkowej kosztą ostatniej choroby zmarłego i jego pogrzebu, zasługi czeladzi domowej, czynsz mieszkalny, należitości

les loyers, frais de justice et de consulat, et autres la même nature, ainsi que les frais d'entretien de la famille du défunt, s'il y a lieu.

A l'expiration du terme fixé par l'autorité locale et s'il n'existe aucune contestation réservée, d'après les règles de compétence indiquées à l'article 2, à la décision des tribunaux du pays, l'autorité consulaire entrera définitivement en possession de la succession mobilière, en tant qu'elle ne sera pas engagée à titre de caution en faveur de ressortissants ou habitants du pays, pour en disposer ultérieurement selon les lois du pays auquel appartenait le défunt. En cas de contestation réservée à la décision des tribunaux du pays, l'autorité consulaire n'entrera en possession définitive qu'après le prononcé du jugement ou après que la somme nécessaire pour couvrir le montant de ces réclamations, aura été fixée par le tribunal du pays et qu'une caution proportionnée aura été fournie.

Article 5.

Dans toutes les questions auxquelles pourront donner lieu l'ouverture, l'administration et la liquidation des successions des ressortissants de l'une des Parties contractantes dans les territoires de l'autre, les fonctionnaires consulaires respectifs représenteront de plein droit les héritiers et légataires qui seraient absents et n'auraient pas nommé de représentants. Ils seront officiellement reconnus comme leurs fondés de pouvoir, sans qu'ils soient tenus de justifier de leur mandat par un titre spécial.

Ils pourront, en conséquence, se présenter par devant les autorités, soit en personne, soit par des délégués choisis parmi les personnes qui y sont autorisées par la législation du pays, pour sauvegarder dans toute affaire se rapportant à la succession ouverte les intérêts des héritiers et des légataires, en poursuivant leurs droits ou en répondant aux demandes formées contre eux.

Il est toutefois bien entendu que les fonctionnaires consulaires, étant considérés comme fondés de pouvoir de leurs administrés, ne pourront jamais être personnellement mis en cause relativement à toute affaire concernant la succession.

Article 6.

Lorsqu'un ressortissant de l'une des Parties contractantes aura laissé dans les territoires de l'autre une succession sur un point où il ne se trouverait pas d'autorité consulaire, l'autorité locale compétente procédera, conformément à la législation du pays, à l'inventaire des effets de l'hoirie,

sądowe, konsularne i inne tym podobne, a w danym razie także koszt utrzymania rodziny zmarłego.

Po upływie terminu, wyznaczonego przez władzę miejscową, i pod warunkiem, iż niema w toku sporu, zastrzeżonego według podanych w artykule 2. zasad co do właściwości rozstrzygnięciu przez sądy krajowe, wchodzi władza konsularna ostatecznie w posiadanie spadku ruchomego, o ile tenże nie jest obciążony zabezpieczeniem na rzecz obywateli lub mieszkańców kraju; ma ona wydać następnie dalsze zarządzenia według ustaw kraju, do którego zmarły należał. W razie sporu, zastrzeżonego sądom krajowym do rozstrzygnięcia, wchodzi władza konsularna w ostateczne posiadanie spadku dopiero wtedy, gdy spór został rozstrzygnięty albo gdy suma potrzebna dla pokrycia odnośnych roszczeń została oznaczona przez sąd kraju i odpowiednio zabezpieczenie ustanowione.

Artykuł 5.

W wszystkich kwestjach, wywołanych przypadnięciem, zarządem i likwidowaniem spadków po obywatelach jednej z Stron kontraktujących na obszarach Strony drugiej, zastępują odnośni funkcjonariusze konsularni z mocy prawa dziedziców i legataryuszy, którzy są nieobecni i nie ustanowili zastępców. Będą oni uznani z urzędu za pełnomocników i nie będą mieli obowiązku dostarczania osobnego dowodu co do swego mandatu.

Mogą zatem albo sami albo przez zastępców, których wybiorą z pośród osób, uprawnionych do tego według ustawodawstwa krajowego, występować w obec władz celem strzeżenia interesu dziedziców lub zapisobierców w wszystkich sprawach, odnoszących się do przypadłego spadku, oraz celem dochodzenia praw tych osób lub bronięcia ich w obec wniesionych przeciw nim skarg.

Rozumie się jednak samo przez się, że funkcjonariusze konsularni z powodu, iż uchodzą za pełnomocników osób, należących do zakresu ich administracji, nie mogą być nigdy osobiście pozywani w sprawie, odnoszącej się do spadku.

Artykuł 6.

Jeżeli obywatel jednej z Stron kontraktujących pozostawił na obszarach Strony drugiej spadek w miejscu, gdzie niema władzy konsularnej, wówczas przystępuje właściwa władza miejscowa stosownie do ustawodawstwa krajowego do inwentaryzacji ruchomości spadkowych, wydaje wszystkie zarządzenia

prendra toutes les mesures conservatoires et sera tenue de rendre compte, dans le plus bref délai possible, du résultat de ces opérations à l'autorité consulaire la plus rapprochée du lieu où la succession est ouverte.

L'autorité locale compétente prendra à l'égard des biens laissés par le défunt, toutes les mesures prescrites par les lois du pays, et le produit de la succession sera mis à la libre disposition de ladite autorité consulaire dans le plus bref délai possible après l'expiration du terme fixé par l'article 4, § 4.

Mais dès l'instant que le fonctionnaire consulaire le plus rapproché du point où sera ouverte ladite succession, se présentera personnellement ou enverra un délégué sur les lieux, l'autorité locale qui sera intervenue, devra se conformer à ce que prescrit l'article 4.

Article 7.

Les pouvoirs conférés à l'autorité consulaire par les articles précédents ne mettront pas obstacle à ce que les héritiers, y compris les héritiers réservataires, s'adressent, pour se faire envoyer en possession d'une succession mobilière laissée sur les territoires de l'une des Parties contractantes par un ressortissant de l'autre, aux tribunaux du pays où la succession est ouverte.

Toutefois, une telle requête ne sera admise que si aucun des héritiers, y compris les héritiers réservataires, ni des légataires, dûment informés, ne s'y oppose.

En tous cas cette requête devra être formée avant l'expiration du terme fixé conformément au § 4 de l'article 4.

La qualité et les droits d'héritier, de réservataire ou de légataire devront être reconnus et jugés d'après les lois de l'Etat auquel le défunt avait appartenu.

Dans les conditions prévues par le présent article, la compétence des tribunaux du pays où se trouve la succession, est, d'ailleurs, subordonnée au fait que le défunt y avait eu sa résidence habituelle.

Article 8.

Lorsqu'un ressortissant de l'une des Parties contractantes se trouvera intéressé dans une succession ouverte sur les territoires de l'autre, et laquelle ne rentre pas dans les prévisions des articles 2 à 7, les autorités locales informeront sans délai de l'ouverture de la succession l'autorité consulaire la plus rapprochée à laquelle ressortit l'intéressé.

zabezpieczające i jest obowiązana wykazać w jak najkrótszym czasie wynik swych czynności urzędowych władzy konsularnej, znajdującej się najbliższej miejsca, gdzie spadek został otwarty.

Właściwa władza miejscowa wydaje co do majątku, pozostawionego przez zmarłego, wszystkie zarządzenia, przepisane ustawami krajowymi. Czysty spadek będzie oddany po upływie terminu, ustanowionego w artykule 4., rozdział 4., z wszelkim możliwym pośpiechem wspomnianej władzy konsularnej do swobodnego rozporządzenia.

Od chwili jednak, w której funkcjonaryusz konsularny, znajdujący się najbliższej miejsca, gdzie wspomniany spadek został otwarty, zjawił się na miejscu osobiście lub wysłał tam zastępcę, winna władza miejscowa, która wkroczyła, zachować się według przepisów artykułu 4.

Artykuł 7.

Uprawnienia, przekazane władzy konsularnej w artykułach poprzedzających, nie stanowią przeszkody, aby spadkobiercy, wliczając tu także uprawnionych do części obowiązkowej, wzywali sądy kraju, gdzie spadek został otwarty, dla uzyskania wprowadzenia w posiadanie majątku ruchomego, który pozostał na obszarach jednej z Stron kontraktujących po obywatelu Strony drugiej.

Prośbie takiej można jednak uczynić zadość tylko wtedy, jeżeli ani żaden z dziedziców, wliczając tu także uprawnionych do części obowiązkowej, ani żaden z legataryuszów nie wniesie przeciw temu sprzeciwu mimo należytego zawiadomienia.

W każdym razie musi być prośba taka wniesiona przed upływem terminu, wyznaczonego stosownie do rozdziału 4. artykułu 4.

O charakterze dziedzica, uprawnionego do części obowiązkowej lub zapisobiercy i o wynikających stąd prawach ma się orzekać i sądzić według ustaw państwa, do którego zmarły należał.

Przy istnieniu wymogów, wspomnianych w artykule niniejszym, zależy właściwość sądów kraju, gdzie spadek znajduje się, także od tego, aby zmarły posiadał tam swoją stałą siedzibę.

Artykuł 8.

Jeżeli obywatel jednej z Stron kontraktujących jest interesowany w spadku, który został otwarty na obszarach Strony drugiej, a przy którym nie zachodzą wymogi artykułów 2. do 7., wówczas winny władze miejscowe zawiadomić niezwłocznie najbliższą władzę konsularną, do której zakresu administracyjnego interesowany należy, o otwarciu się spadku.

Article 9.

Les ressortissants de l'une des Parties contractantes seront habiles à recevoir dans les territoires de l'autre de la même manière que les nationaux les biens qui leur seraient dévolus à titre de donation, legs, testament, contrat d'hérédité ou même par succession ab intestat, et lesdits héritiers, légataires ou donataires ne seront pas tenus à acquitter des droits de succession ou mutation autres, ni plus élevés, que ceux qui seraient imposés, dans les cas semblables, aux nationaux eux-mêmes.

Dans le cas où la succession serait composée, en partie ou en totalité, de biens immeubles et que, d'après les Traités en vigueur, la personne à laquelle ces biens sont dévolus, ne serait pas habile à les acquérir, il sera accordé, de part et d'autre, aux intéressés un délai à fixer selon les circonstances du cas spécial, afin de pouvoir effectuer la vente de ces immeubles de la manière la plus avantageuse.

Lorsque ce délai est expiré et qu'aucun résultat n'a été obtenu, les tribunaux procéderont à la vente aux enchères publiques des biens immeubles en faveur des ayants-droit susmentionnés.

Article 10.

Les valeurs et effets appartenant aux marins ou passagers, ressortissants de l'une des Parties contractantes, morts à bord d'un navire de l'autre Partie, seront envoyés aux fonctionnaires consulaires respectifs pour être remis à l'autorité du pays du défunt.

Article 11.

S'il y a lieu d'organiser la tutelle ou la curatelle d'un ressortissant de l'une des Parties contractantes qui a sa résidence habituelle dans les territoires de l'autre, l'autorité locale compétente organisera la tutelle ou la curatelle autant que l'autorité nationale compétente du mineur ou de la personne à interdire n'aura pas pris d'autres mesures à ce sujet.

De même que les autorités nationales les fonctionnaires consulaires respectifs pourront organiser la tutelle ou la curatelle de leurs administrés.

En tant qu'il s'agit d'employer un moyen de contrainte, les fonctionnaires consulaires auront recours à l'assistance de l'autorité locale.

Article 12.

Il ne sera pas requis de légalisation pour les documents expédiés par les autorités judiciaires

Artykuł 9.

Obywatele każdej z Stron kontraktujących posiadają na równi z obywatelami państwowymi zdolność obejmowania w posiadanie na obszarach Strony drugiej majątku, który przypadek im ewentualnie z tytułu darowizny, zapisu, testamentu, umowy o dziedziczenie albo dziedziczenia ustawowego; wspomniani dziedzice, zapisobiercy lub obdarowani nie mogą być zniewoleni do opłacania innych lub wyższych opłat spadkowych lub należności od przeniesienia majątku, aniżeli te, które w podobnych wypadkach bywają nakładane na obywateli państwowych.

Jeżeli spadek składa się częściowo lub całkowicie z dóbr nieruchomości, a osoba, której one przypadły, nie może ich nabyć według obowiązujących traktatów, wówczas wyznaczy się interesowanemu obustronnie termin, zastosowany do okoliczności danego wypadku, aby mogli sprzedać powyższe dobra nieruchomości w sposób możliwie korzystny.

Po bezskutecznym upływie tego terminu przeprowadzą sądy sprzedaż nieruchomości na rzecz wspomnianych uprawnionych w drodze licytacji publicznej.

Artykuł 10.

Przedmioty wartościowe i ruchomości żeglarzy lub podróżnych, należących do jednej z Stron kontraktujących, którzy zmarli na pokładzie okrętu Strony drugiej, będą przesłane odnośnym funkcjonariuszom konsularnym celem oddania ich władzy ojczystej zmarłego.

Artykuł 11.

Jeżeli zajdzie potrzeba ustanowienia opiekuna lub kuratora dla obywatela jednej z Stron kontraktujących, który mieszka stale na obszarach Strony drugiej, wówczas winna właściwa władza miejscowa ustanowić opiekuna lub kuratora na tak długo, dopóki właściwa władza ojczysta małoletniego lub osoby, która ma być oddana pod kuratelę, nie wyda w tym względzie innych zarządzeń.

Tak samo jak władze ojczyste mogą także właściwi funkcjonariusze konsularni ustanowić opiekuna i kuratora dla osób, należących do ich zakresu administracyjnego.

Jeżeli chodzi o zastosowanie środków przymusowych, użyją funkcjonariusze konsularni pomocy władz miejscowych.

Artykuł 12.

Dokumenty, wystawione przez władze sądowe Stron kontraktujących w sprawach cywilnych lub

des Parties contractantes en matière civile ou pénale. Ces documents seront revêtus du sceau de l'autorité judiciaire qui les expédie.

Les documents expédiés par les notaires publics, huissiers et autres fonctionnaires judiciaires devront être légalisés.

La légalisation sera considérée régulière, si le document aura été revêtu de la signature et du sceau d'office d'une autorité judiciaire de l'Etat où réside le fonctionnaire qui a dressé le document.

Les actes sous seing privé qui auront été légalisés par une autorité judiciaire, ne seront pas soumis à une légalisation ultérieure.

Article 13.

Les Parties contractantes s'engagent à se délivrer réciproquement des expéditions dûment légalisées des actes de naissance, de mariage et de décès, ainsi que des actes de légitimation des enfants nés en dehors du mariage et concernant les ressortissants de l'autre Partie contractante.

Lesdites expéditions des actes de naissance, de mariage, de décès et de légitimation devront contenir toutes les indications essentielles portées sur les registres et faire, autant que possible, mention du domicile légal ou du lieu d'origine des personnes auxquelles elles se réfèrent.

La rédaction et la communication desdites expéditions aura lieu sans frais en la forme usitée dans chaque pays. Cette communication aura lieu par la voie diplomatique.

Si, cependant, ces expéditions étaient réclamées en faveur de particuliers, la rédaction et la communication n'aura lieu gratuitement que lorsqu'il s'agira d'une personne indigente et que son indigence aura été certifiée par l'autorité locale compétente.

Article 14.

Les Agents diplomatiques et les fonctionnaires consulaires auront le droit de dresser des actes de naissance et de décès des ressortissants de la Partie contractante qui les a nommés, en tant qu'ils y sont autorisés par les lois et ordonnances de cette même Partie.

N'est pas altérée par la présente stipulation l'obligation imposée par les lois territoriales aux parties intéressées de faire des déclarations de naissance et de décès aux autorités du pays.

Article 15.

Les Agents diplomatiques et les fonctionnaires consulaires d'Autriche-Hongrie établis en Serbie,

karnych, nie potrzebują uwierzytelnienia. Dokumenty te należy zaopatrzyć pieczęcią władzy sądowej, która je wystawiła.

Dokumenty, wystawione przez notaryuszów publicznych, wykonawców sądowych i innych funkcyjaryuszów sądowych, muszą być uwierzytelnione.

Za dostateczne uwierzytelnienie uważa się, jeżeli dokument jest zaopatrzony podpisem i pieczęcią urzędową władzy sądowej tego państwa, gdzie funkcyjaryusz, który dokument wystawił, ma siedzibę urzędową.

Dokumenty prywatne, uwierzytelnione przez władzę sądową, nie potrzebują dalszego uwierzytelnienia.

Artykuł 13.

Strony kontraktujące zobowiązują się udzielać sobie nawzajem należycie uwierzytelnione wygotowania dokumentów urodzin, ślubów i śmierci oraz dokumentów legitymacji dzieci nieślubnie urodzonych, jeżeli dokumenty te odnoszą się do obywateli drugiej Strony kontraktującej.

Wspomniane wygotowania dokumentów urodzin, ślubów i śmierci oraz dokumentów legitymacji powinny zawierać wszystkie istotne wpisy rejestrowe, a ile możności także szczegóły co do ustawowego miejsca zamieszkania i miejsca urodzenia osoby, do której się odnoszą.

Wygotowania te sporządza się i przesyła bezpłatnie w tej formie, jaka w każdym kraju jest używana. Przesyłkę uskutecznia się drogą dyplomatyczną.

Jeżeli jednak zażądano wygotowań tych dla osób prywatnych, wówczas sporządza się je i przesyła bezpłatnie tylko wówczas, gdy chodzi o osobę ubogą, której ubóstwo zostało potwierdzone przez właściwą władzę miejscową.

Artykuł 14.

Zastępcy dyplomatyczni i funkcyjaryusze konsularni mają prawo stwierdzania urodzin i śmierci obywateli Strony kontraktującej, która ich mianowała, jednak tylko o tyle, o ile są do tego upoważnieni według ustaw i rozporządzeń tejże Strony.

Postanowienie powyższe nie narusza obowiązku, nałożonego stronom interesowanym ustawami krajowymi względem donoszenia władzom krajowym o wypadkach urodzin i śmierci.

Artykuł 15.

Zastępcy dyplomatyczni i funkcyjaryusze konsularni Austro-Węgier w Serbii mają prawo,

en tant qu'ils y sont autorisés par les lois hongroises, auront le droit de célébrer en Serbie les mariages de ressortissants hongrois et à en dresser acte, conformément aux prescriptions desdites lois et des ordonnances y relatives.

Cette disposition ne s'applique pas, si dans les mariages à contracter en Serbie l'un des futurs époux se trouve être ressortissant serbe.

Lesdits Agents diplomatiques et fonctionnaires consulaires seront tenus de donner de suite avis aux autorités du pays de tous les mariages célébrés en conformité des dispositions précédentes,

Article 16.

La présente Convention sera exécutoire huit jours après l'échange des ratifications et remplacera la Convention sur les successions en date du 6 Mai 1881. Elle restera en vigueur jusqu'au 24 Avril 1917. Elle restera en vigueur jusqu'au 31 décembre 1917.

Dans le cas où aucune des Parties contractantes n'aurait notifié, douze mois avant la fin de ladite période, son intention d'en faire cesser les effets, elle demeurera obligatoire jusqu'à l'expiration d'une année à partir du jour où l'une ou l'autre des Parties contractantes l'aura dénoncée.

Article 17.

La présente Convention sera ratifiée. et les ratifications en seront échangées à Belgrade aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs y ont apposé leurs signatures et l'ont revêtue de leurs sceaux.

Fait en double original à Belgrade, le dix-sept mars mil neuf cent onze.

(L. S.) Forgách m. p. (L. S.) M. G. Milovanovitch m. p.

(L. S.) Lutterotti m. p.

(L. S.) Töry m. p.

o ile są do tego upoważnieni według ustaw węgierskich, udzielania w Serbii ślubów obywatelom węgierskim i stwierdzania tychże w myśl przepisów wspomnianych ustaw i odnośnych rozporządzeń.

Postanowienie to niema zastosowania, jeżeli przy małżeństwie, które ma być zawarte w Serbii, jeden z oblubieńców posiada obywatelstwo serbskie.

Wspomniani zastępcy dyplomatyczni i funkcyonaryusze konsularni są obowiązani do bezwzględnego zawiadamiania władz krajowych o wszystkich ślubach, których udzielili w myśl postanowień wyżej zamieszczonych.

Artykuł 16.

Układ niniejszy wchodzi w życie w osiem dni po wymianie ratyfikacji i wstępuje w miejsce układu spadkowego z dnia 6. maja 1881. Pozostaje on w mocy aż do dnia 31. grudnia 1917.

Gdyby żadna z Stron kontraktujących nie doniosła na dwanaście miesięcy przed końcem tego okresu w swym zamiarze uchylecia układu, wówczas pozostaje on w mocy aż do upływu jednego roku od dnia, w którym jedna lub druga z Stron kontraktujących wypowie go.

Artykuł 17.

Układ niniejszy będzie ratyfikowany, a ratyfikacje wymienią się w Belgradzie z wszelkim możliwym pośpiechem.

W dowód tego podpisali obu stronni pełnomocnicy układ i zaopatrzyli go swoimi pieczęciami.

Działo się w Belgradzie w podwójnym pierwopisie dnia siedemnastego marca roku tysiąc dziewięćset jedenastego.

(L. S.) Forgách wlr. (L. S.) M. G. Milovanovitch wlr.

(L. S.) Lutterotti wlr.

(L. S.) Töry wlr.

Nos visis et perpensis conventionis huius stipulationibus illas omnes et singulas pro Austria et pro Hungaria ratas hisce confirmatasque habere profiteamur ac declaramus verbo Nostro promittentes, Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandatuos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratificationis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae die duodevicesimo mensis Januarii anno Domini millesimo nongentesimo duodecimo, Regnorum Nostorum sexagesimo quarto.

Franciscus Josephus m. p.

Pro Ministro:

Ladislaus liber Baro Müller de Szentgyörgy m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Franciscus Peter m. p.

Caes. et Reg. Consul Generalis.

(Pierwopis.)

Au moment de procéder à la conclusion de la Convention en date d'aujourd'hui et relative aux successions, à la tutelle et à la curatelle ainsi qu'à la légalisation de documents et aux actes de l'état civil, le soussigné Ministre d'Autriche-Hongrie a l'honneur de porter à la connaissance de Son Excellence, Monsieur le Ministre des affaires étrangères de Serbie, qu'il est entendu que les dispositions de la Convention susmentionnée trouveront leur application analogue par rapport à la Bosnie et l'Herzégovine.

En priant Son Excellence, Monsieur le Ministre des affaires étrangères de Serbie, de vouloir bien lui faire parvenir une note analogue à la présente, le soussigné profite de l'occasion pour Lui renouveler l'assurance de sa haute considération.

Belgrade, le 17/30 mars 1911.

Forgách m. p.

Son Excellence

Monsieur Milovan Milovanović,
Ministre Royal des Affaires Étrangères de Serbie
etc. etc. etc.

Belgrade.

(Przekład.)

Z powodu zawarcia układu z daty dzisiejszej co do spadków, opieki i kurateli oraz uwierzytelniania dokumentów i aktów stanu cywilnego ma zaszczyt podpisany Minister austriacko-węgierski potwierdzić Jego Ekscellencyi Panu Ministrowi spraw zewnętrznych Serbii, że według wzajemnej zgody mają postanowienia wspomnianego właśnie układu mieć odpowiednie zastosowanie do Bośni i Hercegowiny.

Podpisany uprasza Jego Ekscellencyę Pana Ministra spraw zewnętrznych Serbii o przesłanie podobnej noty i korzysta z sposobności, by odnowić zapewnienie swego wysokiego szacunku.

Belgrad, dnia 17./30. marca 1911.

Forgách wlr.

Do Jego Ekscellencyi

Pana Milovana Milovanovića,
król. Ministra spraw zewnętrznych Serbii itd.

w Belgradzie

(Pierwopis.)

**Ministère
des Affaires Etrangères.
P. No. 455.**

Belgrade, le 17 mars 1911.

Monsieur le Ministre,

En réponse à la Note que Votre Excellence m'a remise au moment de procéder à la conclusion de la Convention relative aux successions, à la tutelle et à la curatelle ainsi qu'à la légalisation de documents, et aux actes de l'état civil, j'ai l'honneur de porter à la connaissance de Votre Excellence, qu'il est entendu que les dispositions de la Convention susnommée trouveront leur application analogue par rapport à la Bosnie-Herzégovine.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, l'assurance de ma haute considération.

M. G. Milovanovitch m. p.

A Son Excellence

**Monsieur J. Comte de Forgách.
Ministre d'Autriche-Hongrie.**

à Belgrade.

(Przekład.)

**Ministerstwo
spraw zewnętrznych.
Nr. 455.**

Belgrad, dnia 17. marca 1911.

Panie Ministrze!

W odpowiedzi na notę, którą Wasza Ekscelencya przesłała mi z powodu zawarcia układu z daty dzisiejszej co do spadków, opieki i kurateli oraz uwierzytelniania dokumentów i aktów stanu cywilnego, mam zaszczyt potwierdzić Waszej Ekscelencyi, że według wzajemnej zgody mają postanowienia wspomnianego właśnie układu mieć odpowiednie zastosowanie do Bośni i Hercegowiny.

Przyjmij Pan, Panie Ministrze, zapewnienie mego wysokiego poważania.

M. G. Milovanovitch wtr.

Do Jego Ekscelencyi

**hrabiego J. Forgácha,
austriacko-węgierskiego Ministra,**

w Belgradzie.

Układ powyższy ogłasza się niniejszem po uzyskaniu zgody obu Izb Rady państwa wraz z umieszczonymi wyżej notami.

Wiedeń, dnia 25. stycznia 1912.

Stürgkh wtr.

Hochenburger wtr.

18.

Traktat co do wydawania przestępców z dnia 30. marca 1911**między Austro-Węgrami i Królestwem Serbskiem.**

(Podpisany dnia 30. marca 1911, ratyfikowany przez Jego c. i k. Apostolską Mość dnia 18. stycznia 1912; dokumenty ratyfikacyjne wymieniono w Belgradzie dnia 23. stycznia 1912.)

Nos Franciscus Josephus Primus

divina favente clementia

Austriae Imperator, Bohemiae Rex etc. et Hungariae
Rex Apostolicus,

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentiaariis Nostris atque ab illo Majestatis Suae Regis Serbiae praevis collatis consiliis mutuisque deliberationibus conventio de mutua maleficorum extraditione die $\frac{\text{decimo septimo}}{\text{trigesimo}}$ mensis Martii anni millesimi nongentesimi undecimi Belgradi inita et signata fuit, tenoris sequentis:

(Pierwopis.)

**Sa Majesté l'Empereur d'Autriche,
Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de
Hongrie**

et

Sa Majesté le Roi de Serbie,

ayant jugé utile de régler entre l'Autriche et la Hongrie d'une part et la Serbie d'autre part l'extradition réciproque des malfaiteurs, ont résolu de conclure une Convention à cet effet et ont nommé dans ce but pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

**Sa Majesté l'Empereur d'Autriche,
Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de
Hongrie:**

pour l'Autriche et pour la Hongrie:

Monsieur le Comte Jean Forgách de Ghymes et Gács, Son Conseiller intime, Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près la Cour Royale de Serbie, Grand Croix de l'ordre de François Joseph, Chevalier de l'ordre de Léopold et de l'ordre de la Couronne de fer troisième classe etc.;

pour l'Autriche:

Monsieur le Chevalier Othon de Lutterotti de Gazzolis et Langenthal, Conseiller ministériel au Ministère impérial Royal autrichien de la Justice etc.;

pour la Hongrie:

Monsieur Gustave de Töry, Secrétaire d'État au Ministère Royal hongrois de la Justice, Chevalier de l'ordre de Léopold etc.;

(Przekład.)

**Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król
Czech itd. i Apostolski Król Węgier**

oraz

Najjaśniejszy Król Serbski,

z uwagi, iż okazało się wskazane uregulować między Austrią i Węgrami z jednej strony a Serbią z drugiej strony wzajemne wydawanie przestępców, postanowili zawrzeć w tym celu układ i zamianowali Swoimi pełnomocnikami:

**Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król
Czech itd. i Apostolski Król Węgier:**

za Austrię i za Węgry:

hrabiego Jana Forgácha de Ghymes i Gács, Swego tajnego radcę, Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Dworze królewsko-serbskim, ozdobionego wielkim krzyżem orderu Franciszka Józefa, kawalera orderu Leopolda i kawalera orderu Żelaznej Korony trzeciej klasy itd.;

za Austrię:

pana Ottona de Lutterotti de Gazzolis i Langenthal, radcę ministeryalnego w c. k. Ministerstwie sprawiedliwości itd.;

za Węgry:

pana Gustawa de Töry, sekretarza stanu w królewsko-węgierskiem Ministerstwie sprawiedliwości, kawalera orderu Leopolda itd.;

el

Sa Majesté le Roi de Serbie:

Monsieur M. G. Milovanovitch, Son Ministre des Affaires Etrangères, Grand Croix de l'ordre de St. Sava, Commandeur de l'Etoile de Karageorge et de l'Aigle Blanc etc..

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme. sont convenus des articles suivants:

Article 1er.

Les Parties contractantes s'engagent à se livrer réciproquement, à la seule exception des leurs nationaux, les individus poursuivis ou condamnés par les autorités judiciaires de l'une des Parties contractantes pour une des actions punissables mentionnées à l'article 2 ci-après, et qui se trouveront sur les territoires de l'autre Partie.

L'extradition n'aura lieu qu'en cas de poursuite ou de condamnation pour une action punissable commise hors du territoire de l'Etat auquel l'extradition est demandée, lorsque, d'après les législations de l'Etat requérant et de l'Etat requis, cette action peut entraîner une peine d'un an d'emprisonnement ou une peine plus grave et que, d'après le lois de l'Etat requis, elle n'est pas à poursuivre par les tribunaux de cet Etat.

Lorsque l'action punissable motivant la demande d'extradition, aura été commise dans un Etat tiers, l'extradition aura lieu, si les législations de l'Etat requérant et de l'Etat requis autorisent la poursuite de faits de ce genre, même lorsqu'ils ont été commis à l'étranger et qu'il n'y ait lieu de livrer le criminel au Gouvernement de l'Etat où l'action punissable a été commise, selon les traités conclus entre cet Etat et l'Etat requis.

Article 2.

L'extradition sera accordée pour les actions punissables suivantes:

- 1° Le meurtre, l'assassinat, l'empoisonnement, l'infanticide.
- 2° L'avortement.
- 3° La lésion corporelle volontaire.
- 4° Le recel, la suppression, la substitution ou la supposition d'enfant.
- 5° L'exposition ou le délaissement d'enfant.
- 6° L'enlèvement de mineurs ou des femmes.

a

Najjaśniejszy Król Serbski:

pana M. G. Milowanovitcha, Swego ministra spraw zewnętrznych, ozdobionego wielkim krzyżem orderu Ś. Savy, komandora orderu Gwiazdy Karageorga i orderu Białego Orła itd..

którzy po wzajemnej wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i należyte co do formy, zgodzili się na artykuły następujące:

Artykuł 1.

Strony kontraktujące zobowiązują się do wzajemnego wydawania sobie z wyjątkiem własnych obywateli tych osób, które z powodu jednej z czynności karygodnych, wymienionych w artykule 2., są ścigane lub zostały skazane przez władze sądowe jednej Strony kontraktującej, a przebywają na obszarach Strony drugiej.

Wydanie będzie miało miejsce tylko w przypadkach ścigania lub skazania za czyn karygodny. popełniony poza obszarem państwa wezwanego o wydanie, jeżeli czyn ten według ustawodawstwa państwa wzywającego i państwa wezwanego może pociągnąć za sobą jednoroczną karę na wolności lub karę cięższą i jeżeli według ustaw państwa wezwanego nie ma być ścigany przez sądy tegoż państwa.

Jeżeli czyn karygodny, do którego odnosi się żądanie wydania, popełniono w trzecim państwie, wówczas nastąpi wydanie tylko wtedy, jeżeli ustawodawstwa tak państwa wzywającego jak i wezwanego zezwalają na ściganie takich czynów, nawet gdyby je popełniono za granicą, i jeżeli sprawca nie ma być wydany rządowi tego państwa, gdzie popełniono czyn karygodny, stosownie do układów, zawartych między państwem tem a państwem wezwanem.

Artykuł 2.

Na wydanie zezwoli się z powodu następujących czynów karygodnych:

1. Morderstwa, skrytobójstwa, otrucia, dzieciobójstwa.
2. Spędzenia płodu.
3. Rozmyślnego uszkodzenia cielesnego.
4. Zatajenia, usunięcia, zamiany lub podsunięcia dzieci.
5. Podrzucenia lub opuszczenia dzieci.
6. Uprowadzenia małoletnich lub kobiet.

7° Les attentats à la liberté individuelle.

8° Les attentats à l'inviolabilité du domicile.

9° Le viol et les autres attentats à la pudeur; les attentats au mœurs, en excitant, facilitant ou favorisant la débauche ou la corruption d'une personne.

10° La bigamie.

11° La contrefaçon ou falsification de documents publics ou privés et l'usage de ces documents; la destruction, détérioration ou suppression d'un document avec intention de porter préjudice à une tierce personne; l'abus de blanc-seing; la destruction, l'enlèvement ou le déplacement de bornes.

12° La fausse-monnaie, comprenant la contrefaçon et l'altération de la monnaie, l'émission et la mise en circulation de la monnaie contrefaite ou altérée; l'acceptation ou l'introduction dans l'Etat de telle monnaie dans l'intention de la mettre en circulation; la contrefaçon ou falsification de billets de banque, d'obligations ou d'autres titres et valeurs émis par l'Etat ou, avec l'autorisation de l'Etat, par des corporations, des sociétés ou des particuliers; l'émission ou la mise en circulation de ces billets de banque, obligations ou autres titres et valeurs contrefaits ou falsifiés.

13° La contrefaçon ou falsification de sceaux, timbres, poinçons et marques de l'Etat ou destinés à un service public, l'usage et la mise en circulation de pareils sceaux, timbres, poinçons et marques contrefaits ou falsifiés, ainsi que l'usage préjudiciable de vrais sceaux, timbres, poinçons et marques de l'Etat ou destinés à un service public.

14° Le faux témoignage en justice, la fausse déclaration de la part d'experts ou d'interprètes, la subornation de témoins, d'experts ou d'interprètes; la dénonciation calomnieuse.

15° Le faux serment, l'excitation au faux serment.

16° Le détournement et la concussion de la part de fonctionnaires publics.

17° La corruption de fonctionnaires publics, de juges et de jurés.

18° Le vol et la rapine.

19° L'extorsion.

20° Le détournement et l'abus de confiance.

21° L'escroquerie, les tromperies et la fraude.

22° La banqueroute frauduleuse et les actes frauduleux au préjudice des créanciers.

23° La destruction ou la détérioration volontaire de la propriété mobilière ou immobilière, publique ou privée.

7. Naruszenia wolności osobistej.

8. Naruszenia prawa domowego.

9. Nierządu i innych zamachów na wstydliwość; naruszenia obyczajności przez skłonienie pewnej osoby do wyuzdania lub nieobyczajności; dostarczanie do tego sposobności lub popieranie.

10. Wielokrotnego małżeństwa.

11. Podrabiania lub fałszowania dokumentów publicznych lub prywatnych i korzystania z takich dokumentów; zniszczenia, uszkodzenia lub zatajenia dokumentu w zamiarze wyrządzenia szkody innej osobie; nadużycia blankietu; zniszczenia, usunięcia lub przesunięcia znaków granicznych.

12. Fałszowania monet, obejmującego podrabianie lub zmienianie monet, wydawanie i wprowadzanie w obrot monet podrobionych lub zmienionych; przyjmowania monet takich albo wprowadzania do państwa w zamiarze puszczenia ich w obieg; podrabiania lub fałszowania banknotów, zapisów długu lub innych papierów wartościowych, wydawanych przez państwo lub za zezwoleniem państwowem przez korporacje, spółki lub osoby prywatne; wydawania lub puszczenia w obrot takich fałszywych lub sfalszowanych banknotów, zapisów długu lub innych papierów wartościowych.

13. Podrabiania lub fałszowania państwowych lub do użytku publicznego przeznaczonych pieczęci, stempli, cech i marek, używania lub puszczenia w obieg takich podrobionych lub sfalszowanych pieczęci, stempli, cech i marek, również nadużywania prawdziwych państwowych lub do użytku publicznego przeznaczonych pieczęci, stempli, cech i marek.

14. Fałszywego świadectwa przed sądem, fałszywych orzeczeń rzeczoznawców lub tłumaczy, nakłaniania świadków, rzeczoznawców lub tłumaczy do fałszywego zeznania; fałszywego obwinienia.

15. Krzywoprzysięstwa, uwiedzenia do krzywoprzysięstwa.

16. Sprzeniewierzenia i nadużycia władzy urzędowej przez urzędników publicznych.

17. Przekupstwa urzędników publicznych, sędziów i przysięgłych.

18. Kradzieży i rabunku.

19. Wymuszenia.

20. Sprzeniewierzenia i nadużycia zaufania.

21. Oszukaństwa i oszustwa.

22. Oszukańczego bankructwa i oszukańczego pokrzywdzenia wierzycieli.

23. Rozmyślnego zniszczenia lub uszkodzenia ruchomej lub nieruchomej własności publicznej lub prywatnej.

24° L'incendie; l'emploi criminel de matières explosives.

25° Les actes propres à amener une inondation.

26° Les actes attentatoires à la sécurité des navires ou de la circulation sur les chemins de fer.

27° Les actes criminels contre la santé publique.

28° Le recèlement des objets obtenus à l'aide d'un vol, d'un détournement, d'une rapine ou d'une extorsion.

29° L'assistance prêtée à un criminel coupable d'une action prévue par cet article, soit pour le soustraire à la poursuite, soit pour lui garantir le profit tiré de son action; l'assistance prêtée pour l'évasion d'un criminel détenu.

30° L'association de malfaiteurs pour commettre des actions punissables contre la sécurité personnelle ou la propriété.

L'extradition sera accordée de même dans les cas de tentative et de participation, lorsqu'ils sont prévus par les législations de l'Etat requérant et de l'Etat requis.

Article 3.

L'extradition ne sera pas accordée pour des délits politiques ou pour des faits connexes à un semblable délit.

L'extradé ne pourra, dans aucun cas, être poursuivi ou puni pour aucun délit politique antérieur à l'extradition ni pour aucun fait connexe à un semblable délit.

Il s'entend qu'il appartiendra à l'Etat requis de statuer dans chaque cas particulier, si l'action du chef de laquelle extradition est demandée, présente le caractère d'un délit politique ou d'un fait connexe à un semblable délit.

Ne sera pas considéré comme délit politique ni fait connexe à un semblable délit l'attentat contre la personne d'un Chef d'Etat ou contre les membres de sa famille, lorsque cet attentat constituera le fait soit de meurtre, soit d'assassinat, soit d'empoisonnement ou de tentative ou de complicité dans une de ces actions punissables.

Article 4.

Aucune personne extradée en vertu de la présente Convention ne pourra être jugée, dans le pays requérant, par un tribunal d'exception; sont particulièrement compris sous cette dénomination

24. Podpalenia, karygodnego używania środków wybuchowych.

25. Działań, zdolnych do spowodowania wylewu.

26. Działań, zagrażających bezpieczeństwu okrętów lub ruchu kolejowego.

27. Działań karygodnych przeciw zdrowotności publicznej.

28. Ukrywania przedmiotów, nabytych drogą kradzieży, sprzeniewierzenia, rabunku lub wymuszenia.

29. Pomocy, udzielonej zbrodniarzowi, który stał się winnym jednego z działań, przewidzianych w artykule niniejszym, w celu uchylecia go z pod ścigania lub zapewnienia mu korzyści, pochodzącej z jego czynu; pomocy przy ucieczce zbrodniarza uwięzionego.

30. Złączenia się przestępców w celu popełniania czynów karygodnych przeciw bezpieczeństwu osób lub własności.

Na wydanie zezwoli się także w przypadkach usiłowania i uczestnictwa, jeżeli działania te są karygodne według ustawodawstwa państwa żądającego wydania i państwa wezwanego o wydanie.

Artykuł 3.

Z powodu przestępstwa politycznego lub działania karygodnego, będącego z przestępstwem takim w związku, nie zezwoli się na wydanie.

Wydany nie może być w żadnym wypadku ścigany ani karany z powodu przestępstwa politycznego, które poprzedziło wydanie, ani z powodu działania karygodnego, będącego z przestępstwem takim w związku.

Istnieje zgoda co do tego, że państwu wezwanemu zastrzeżone jest w każdym poszczególnym wypadku rozstrzygnięcie, czy działanie, będące przedmiotem żądania ekstradycji, ma charakter przestępstwa politycznego lub czynu karygodnego, będącego z przestępstwem takim w związku.

Za przestępstwo polityczne albo działanie, będące w związku z czynem takim, nie uważa się jednak zamachu, popełnionego przeciw osobie zwierzchnika państwa lub członkom jego rodziny, jeżeli zamach ten uzasadnia istotę czynu morderstwa, skrytobójstwa, otrucia albo usiłowania tych działań karygodnych lub współwiny w nich.

Artykuł 4.

Żadna z osób, które wydano na podstawie układu niniejszego, nie może być postawiona w kraju żądającym wydania przed sąd wyjątkowy: przez wyrażenie to rozumie się w szczególności

tous les tribunaux civils ou militaires formés en vertu de la proclamation de l'état de siège.

Article 5.

La demande d'extradition devra toujours être faite par la voie diplomatique.

Article 6.

L'extradition sera accordée sur la production soit du jugement, soit d'un acte de mise en accusation, soit d'un mandat d'arrêt ou de tout autre acte ayant la même force que ce mandat, et qui indiquera la nature et la gravité du fait incriminé ainsi que sa dénomination et le texte de la loi pénale, en vigueur dans le pays requérant, qui est applicable à l'infraction dont il s'agit et qui contient la peine qu'elle entraîne.

Lorsqu'il s'agit de délits contre la propriété, il sera indiqué toujours le montant du dommage réel ou de celui que le malfaiteur a voulu causer.

Ces pièces seront expédiées en original ou en copie légalisée par le tribunal ou par toute autre autorité compétente du pays requérant; elles seront, autant que possible, accompagnées du signalement de l'individu réclamé ou d'autres données pouvant servir à vérifier son identité. Dans le cas où il y aura doute sur la question de savoir si l'infraction, objet de la poursuite, rentre dans les prévisions de la présente Convention, des explications seront demandées au Gouvernement requérant, et l'extradition ne sera accordée que lorsque les explications fournies seront de nature à écarter ces doutes. Il est entendu que, pour prévenir l'éventualité d'une évasion, le Gouvernement requis ordonnera, aussitôt qu'il aura reçu les documents désignés ci-dessus, l'arrestation de l'inculpé, tout en se réservant la décision sur la demande d'extradition. Dans le cas où des explications auraient été demandées relativement à l'extradition, l'individu arrêté pourra être élargi, si les explications n'ont pas été données au Gouvernement requis dans le délai d'un mois à partir du jour où la demande en sera parvenue au Gouvernement requérant.

Article 7.

L'arrestation provisoire aura lieu non seulement sur la production d'un des documents mentionnés à l'article 6, mais, en cas d'urgence, sur tout avis, transmis par la poste ou par le télégraphe, de l'existence d'un mandat d'arrêt, à la condition,

wszystkie sądy cywilne lub wojskowe, które będą utworzone z powodu zawieszenia stanu obłączenia.

Artykuł 5.

Żądanie wydania musi się zawsze postawić drogą dyplomatyczną.

Artykuł 6.

Na wydanie zezwoli się po przedłożeniu wyroku karnego, aktu oskarżenia, nakazu uwięzienia lub innego dokumentu równorzędnego z nakazem uwięzienia, w którym będzie podana jakoś i ciężkość zarzucanego czynu, jego nazwa oraz osnowa ustawowych postanowień karnych, obowiązujących w kraju żądającym wydania, które mają zastosowanie do odnośnego przestępstwa i oznaczają karę za nie zagrożoną.

Jeżeli chodzi o czyny karygodne przeciw własności, należy podać zawsze także wysokość szkody, rzeczywiście powstałej lub przez sprawcę zamierzonej.

Wymienione wyżej dokumenty mają być wygotowane przez sądy lub przez inną do tego powołaną władzę państwa wzywającego w pierwopisie lub odpisie wierzitelnym; w miarę możliwości należy dołączyć do nich także opis osoby, która ma być wydana, lub inne szczegóły, służące do stwierdzenia jej tożsamości. Jeżeli zachodzą wątpliwości, czy czyn karygodny, stanowiący powód ścigania, jest przedmiotem niniejszego układu, wezwie się rząd rekwirujący o wyjaśnienia i zezwoli na wydanie dopiero wtedy, gdy wątpliwości zostaną usunięte na podstawie udzielonych wyjaśnień. Rozumie się jednak, że rząd wezwany o wydanie zarządzi dla zapobieżenia ucieczce obwinionego jego uwięzienie natychmiast po otrzymaniu wymienionych dokumentów z zastrzeżeniem późniejszej decyzji co do wydania. Jeżeli w sprawie ekstradycyjnej zażądano wyjaśnień, można wypuścić uwięzionego na wolną stopę, gdyby rządowi wezwanemu nie udzielono wyjaśnień w ciągu terminu jednego miesiąca, licząc od dnia, w którym żądanie o wyjaśnienia doszło do rządu wzywającego.

Artykuł 7.

W przypadkach nagłych zarządzi się uwięzienie tymczasowe nie tylko wskutek przedłożenia jednego z dokumentów, wymienionych w artykule 6., lecz także wtedy, gdy pocztą lub telegraficznie udzielona będzie wiadomość o istnieniu nakazu uwięzienia.

toutefois, que cet avis sera donné par la voie diplomatique au Ministère des affaires étrangères du pays requis.

En cas d'extrême urgence l'arrestation provisoire aura également lieu sur la demande émanée d'une autorité de l'une des Parties contractantes et adressée directement à une autorité de l'autre Partie.

Article 8.

L'individu arrêté aux termes du second alinéa de l'article 7 sera mis en liberté si, dans le délai de huit jours à partir de la date de l'arrestation, avis n'est donné de l'existence d'un mandat d'arrêt émané d'une autorité judiciaire. Dans tous les cas la mise en liberté de l'individu arrêté aux termes de l'article 7 aura lieu si, dans le délai d'un mois à partir du jour de l'arrestation, le Gouvernement requis n'a reçu communication par la voie diplomatique d'un des documents mentionnés à l'article 6.

Article 9.

Les objets dans la possession desquels l'inculpé se trouve par suite de l'action punissable, ou ceux qui ont été saisis sur lui, les moyens et instruments ayant servi à commettre l'acte coupable, ainsi que toute autre pièce de conviction, seront, suivant l'appréciation de l'autorité compétente, remis au Gouvernement réclamant l'extradition, même dans le cas où l'extradition déjà accordée ne pourrait être effectuée par suite de la mort ou de la fuite du coupable.

Cette remise comprendra également tous les objets de la même nature que le prévenu aurait cachés ou déposés dans le pays accordant l'extradition, et qui seraient découverts ultérieurement.

Sont réservés toutefois les droits que des tiers auraient acquis sur les objets en question, lesquels devront être rendus aux ayants-droit sans frais après la conclusion du procès.

L'Etat auquel la remise de ces objets aura été demandée, peut les retenir provisoirement, s'il les juge nécessaires pour une instruction criminelle.

Article 10.

Si l'individu réclamé est poursuivi ou condamné dans l'Etat requis pour quelque autre infraction que celle qui a motivé la demande d'extradition, son extradition pourra être différée jusqu'à ce que les

Przytem jednak zastrzega się warunek, aby uwiadomienie to było wystosowane drogą dyplomatyczną do ministerstwa spraw zewnętrznych państwa wezwanego.

W razie niezwyklej nagłości zarządzi się uwięzienie tymczasowe także wtedy, gdy władza jednej z Stron kontraktujących zażąda tego bezpośrednio od władzy Strony drugiej.

Artykuł 8.

Jeżeli zawieszono areszt na podstawie ustępu drugiego artykułu 7., wówczas wypuści się uwięzionego na wolną stopę, gdyby wiadomość o istnieniu sądowego nakazu uwięzienia nie nadeszła w ciągu 8 dni, licząc od dnia uwięzienia. W każdym wypadku wypuści się osobę, uwięzioną na podstawie artykułu 7., na wolną stopę, jeżeli żaden z dokumentów, wymienionych w artykule 6., nie będzie udzielony rządowi wezwanemu drogą dyplomatyczną w ciągu terminu jednego miesiąca, licząc od dnia uwięzienia.

Artykuł 9.

Przedmioty, w których posiadanie obwiniony wszedł za pośrednictwem czynu karygodnego lub które u niego skonfiskowano, środki i narzędzia, które służyły do popełnienia przestępstwa, oraz wszystkie w ogóle środki dowodowe należy oddać rządowi, proszącemu o wydanie, stosownie do rozstrzygnięcia, które wyda władza właściwa, i to także wówczas, gdyby dozwolone już wydanie nie mogło być wykonane z powodu śmierci lub ucieczki obwinionego.

Oddanie to należy rozciągnąć także na wszystkie ewentualnie później dopiero odnalezione przedmioty wspomnianego rodzaju, które obwiniony ukrył lub złożył w kraju pozwalającym wydania.

Prawa osób trzecich do przedmiotów takich pozostają jednak w mocy; przedmioty te należy zwrócić uprawnionym bez kosztów po ukończeniu postępowania karnego.

Państwo, wezwane o wydanie przedmiotów takich, może je zatrzymać tymczasowo, jeżeli uważa je za potrzebne do przeprowadzenia postępowania karnego.

Artykuł 10.

Jeżeli osoba, która ma być wydana, jest ścigana lub została skazana w państwie wezwanem z powodu innego czynu karygodnego, a nie tego, na którym opiera się żądanie wydania, wówczas

poursuites soient terminées, et en cas de condamnation jusqu'à ce qu'il ait subi la peine ou qu'il en ait obtenu la remise.

Néanmoins, si d'après les lois du pays qui demande l'extradition, la prescription ou d'autres dommages importants de la poursuite pouvaient résulter de ce délai, sa remise temporaire sera accordée à moins de considérations spéciales qui s'y opposent. et sous l'obligation de renvoyer l'extradé, aussitôt que la poursuite dans ledit pays sera terminée.

Dans les cas où l'individu réclamé serait empêché par l'extradition de remplir les obligations contractées par lui envers des particuliers, son extradition aura lieu néanmoins. sauf à ces derniers à faire valoir leurs droits devant l'autorité compétente.

Article 11.

L'individu extradé ne pourra être poursuivi ni puni dans le pays auquel l'extradition a été accordée, ni extradé à un pays tiers pour une action punissable quelconque antérieure à l'extradition et non prévue par la présente Convention, à moins qu'il n'ait eu, dans l'un et l'autre cas, la liberté de quitter de nouveau le pays susdit pendant un mois après avoir été jugé et, en cas de condamnation, après avoir subi sa peine ou après avoir été gracié, ou qu'il n'y soit retourné par la suite.

Il ne pourra non plus être poursuivi ni puni du chef d'une action punissable prévue par la Convention et antérieure à l'extradition, mais autre que celle qui a motivé l'extradition, sans le consentement du Gouvernement qui a livré l'extradé et qui pourra, s'il le juge convenable, exiger la production d'un des documents mentionnés à l'article 6 de la présente Convention. Le consentement de ce Gouvernement sera de même requis pour permettre l'extradition de l'inculpé à un pays tiers. Toutefois ce consentement ne sera pas nécessaire, lorsque l'inculpé aura demandé spontanément à être jugé ou à subir sa peine, ou lorsqu'il n'aura pas quitté, dans le délai fixé plus haut, le territoire du pays auquel il a été livré ou qu'il y sera retourné par la suite.

Article 12.

L'extradition n'aura pas lieu:

1° si l'individu dont l'extradition est demandée, a déjà été condamné ou poursuivi et mis hors de

można wstrzymać wydanie aż do chwili, dopóki śledztwo nie będzie ukończone, albo w razie skazania aż do chwili, dopóki kara nie będzie odpokutowana lub darowana.

Gdyby jednak odroczenie wydania mogło spowodować według ustaw kraju wzywającego przedawnienie lub inne ważne niekorzyści dla postępowania karnego, wówczas zezwoli się na czasowe odstawienie obwinionego pod warunkiem, iż nie sprzeciwiają się temu szczególne powody i że przyjęte będzie zobowiązanie natychmiastowego odesłania więźnia po ukończeniu postępowania w kraju odnośnym.

Wydanie będzie zarządzone także wtedy, gdyby osoba, która ma być wydana, miała doznać przez to przeszkody w dopełnieniu swych zobowiązań umownych wobec osób prywatnych; osobom tym zastrzeżone jednak zostaje prawo dochodzenia swych roszczeń przed władzą właściwą.

Artykuł 11.

Wydany nie może być ścigany ani ukarany w kraju, któremu dozwolono wycania, za czyn karygodny jakiegokolwiek rodzaju, popełniony przed wydaniem a nie przewidziany w układzie niniejszym, ani też wydany z tego powodu trzeciemu państwu, wyjąwszy gdyby po ukończeniu postępowania karnego albo w razie skazania po wykonaniu lub darowaniu kary w przeciągu miesiąca miał być możność opuszczenia kraju albo gdyby następnie powrócił tam znowu.

Nie może on dalej być ścigany ani ukarany także z powodu działania karygodnego, przewidzianego w układzie a popełnionego przed wydaniem, które nie dało powodu do wydania, bez zezwolenia rządu, który oddał wydanego. Rząd ten może zażądać, jeżeli uważa to za odpowiednie, przedłożenia jednego z dokumentów, wymienionych w artykule 6. niniejszego układu. Zezwolenie tego rządu musi się zasięgnąć także pod względem wydania obwinionego trzeciemu państwu. Zezwolenie nie jest jednak potrzebne, jeżeli obwiniony żąda z własnego popędu, aby przeprowadzono przeciw niemu postępowanie albo wykonano nałożoną na niego karę albo jeżeli w ciągu ustanowionego wyżej terminu nie opuścił obszaru kraju, któremu go wydano, albo wreszcie jeżeli następnie znowu tam powrócił.

Artykuł 12.

Wydanie nie będzie miało miejsca:

1. jeżeli osoba, której wydania zażądano, została już z powodu czynu karygodnego, stanowią-

cause dans le pays requis pour l'infraction qui a motivé la demande, pourvu qu'il n'y ait lieu, d'après la législation de l'Etat requis, de recommencer la procédure criminelle;

2° si, d'après les lois de l'Etat requis, la prescription de la poursuite ou de la peine est acquise par rapport aux faits imputés, avant que l'arrestation de l'inculpé ou son assignation à l'interrogatoire ait eu lieu;

3° si, d'après la législation de l'Etat requis, l'infraction qui a motivé la demande en extradition, ne peut être poursuivie que sur la plainte ou la proposition de la partie lésée, à moins qu'il ne soit vérifié que la partie lésée ait demandé la poursuite.

De même l'extradition n'aura pas lieu aussi longtemps que l'individu réclamé est poursuivi pour la même infraction dans le pays auquel l'extradition est demandée.

Article 13.

Si l'individu dont l'extradition est demandée par l'une des Parties contractantes, est réclamé également par un ou plusieurs autres Gouvernements en raison d'autres infractions, il sera livré au Gouvernement sur le territoire duquel a été commise l'infraction la plus grave et, en cas de gravité égale, au Gouvernement dont la demande est parvenue la première au Gouvernement requis.

Article 14.

Si l'extradition d'un malfaiteur a lieu entre l'une des Parties contractantes et une tierce Puissance, le transport de cet individu à travers ses territoires sera accordé par l'autre Partie, pourvu que l'individu en question ne lui appartienne par sa nationalité et, bien entendu, à la condition que l'action donnant lieu à l'extradition soit comprise dans les articles 1 et 2 de la présente Convention et ne rentre pas dans les prévisions des articles 3 et 12.

Pour que, conformément au présent article, le transport d'un criminel soit accordé, il suffira que la demande en soit faite par la voie diplomatique avec production en original ou en copie authentique d'un des actes de procédure mentionnés à l'article 6.

Le transit aura lieu, quant à l'escorte, avec le concours d'agents de l'Etat qui a autorisé le transport sur son territoire.

Sera de même accordé dans les conditions énoncées le transport — aller et retour — par les territoires de l'une des Parties contractantes d'un malfaiteur détenu dans un pays tiers et que l'autre Partie contractante jugerait utile de confronter avec un individu poursuivi.

cego podstawę żadanego wydania, zasądzona lub uwolniona od ścigania po poprzednim śledztwie w kraju wezwanym, o ile wznowienie postępowania karnego nie byłoby według ustaw państwa wezwanego dopuszczalne;

2. jeżeli według ustaw państwa wezwanego zaszło odnośnie do czynów karygodnych, zarzucenych obwinionemu, przedawnienie ścigania lub kary przed uwięzieniem obwinionego lub przed wezwaniem go do przesłuchania;

3. jeżeli według ustaw państwa wezwanego czyn karygodny, stanowiący podstawę żadanego wydania, może być ścigany tylko wskutek oskarżenia lub wniosku strony pokrzywdzonej, wyjąwszy gdyby było udowodnione, że strona pokrzywdzona żądała ścigania.

Wydanie nie będzie również miało miejsca tak długo, dopóki osoba, która ma być wydana, jest ścigana w kraju wezwanym o wydanie z powodu tego samego czynu karygodnego.

Artykuł 13.

Jeżeli wydania pewnej osoby domaga się nie tylko jedna z Stron kontraktujących, lecz także jeden lub kilka z innych rządów z powodu innych czynów karygodnych, wówczas należy ją wydać temu rządowi, na którego obszarze popełniono najcięższe przestępstwo, a w razie równie ciężkich przestępstw temu, którego żądanie doszło najpierw rządu wezwanego.

Artykuł 14.

Jeżeli między jedną z Stron kontraktujących a mocarstwem trzecim ma przyjść do skutku wydanie przestępcy, wówczas zezwoli Strona druga, o ile odnośna osoba nie należy do niej ze względu na narodowość, na przewiezienie przez swe obszary pod warunkiem, iż czyn, stanowiący podstawę wydania, jest objęty artykułami 1. i 2. układu niniejszego, a nie zachodzą wypadki artykułów 3. i 12.

Celem wyjednania przewiezienia przestępcy w myśl artykułu niniejszego wystarczy postawienie żądania drogą dyplomatyczną i przedłożenie jednego z dokumentów, wymienionych w artykule 6., w pierwopisie lub w odpisie uwierzytelnionym.

Co do nadzoru, odbędzie się przewóz pod eskortą organów tego państwa, które zezwoliło na przewóz.

Pod podanymi warunkami zezwoli się również na przewóz (tam i z powrotem) przestępcy, pozostającego w areszcie w kraju trzecim, przez obszary jednej z Stron kontraktujących, jeżeli druga Strona kontraktująca uważa za właściwe, skonfrontować go z osobą, będącą w śledztwie.

Article 15.

Si dans une cause pénale non politique la comparution personnelle d'un témoin est jugée nécessaire ou désirable, le Gouvernement de l'Etat sur le territoire duquel se trouve ce dernier, l'engagera à se rendre à l'assignation qui lui sera adressée à cet effet de la part des autorités de l'Etat requérant.

Les frais de la comparution personnelle d'un témoin seront toujours supportés par l'Etat requérant et l'invitation qui sera envoyée à cet effet par la voie diplomatique, indiquera la somme qui sera allouée au témoin à titre de frais de route et de séjour, ainsi que le montant de l'avance que l'Etat requis pourra, sauf remboursement par l'Etat requérant, faire au témoin sur la somme intégrale.

Cette avance lui sera faite aussitôt qu'il aura déclaré vouloir se rendre à l'assignation.

Aucun témoin quelle que soit sa nationalité, qui, cité dans les territoires de l'une des Parties contractantes comparaitra volontairement devant les juges de l'autre Partie, ne pourra y être poursuivi ou détenu pour des faits ou condamnations criminelles antérieurs, ni sous prétexte de complicité dans les faits, objets du procès où il figurera comme témoin.

Article 16.

Lorsque dans une cause pénale non politique, pendant auprès des tribunaux de l'une des Parties contractantes, la confrontation de l'inculpé avec des individus détenus dans les territoires de l'autre Partie, ou la production de pièces de conviction ou d'actes judiciaires est jugée nécessaire, la demande en sera faite par la voie diplomatique et il y sera donné suite, en tant que des considérations spéciales ne s'y opposent. Les détenus et les pièces seront, toutefois, restitués aussitôt que possible.

Article 17.

Lorsque dans une affaire pénale non politique une des Parties contractantes jugera nécessaire l'audition de témoins se trouvant sur les territoires de l'autre Partie contractante, ou tout autre acte d'instruction, une commission rogatoire rédigée conformément aux lois du pays requérant, sera envoyée à cet effet par la voie diplomatique et il y sera donné suite, en observant les lois du pays sur le territoire duquel l'audition des témoins ou l'acte d'instruction devra avoir lieu.

Artykuł 15.

Jeżeli w sprawie karnej niepolitycznej osobiste stawienie się świadka będzie uznane za konieczne lub pożądane, wówczas rząd państwa, na którego obszarze świadek przebywa, zawezwie go, aby uczynił zadość wezwaniu, wydanemu do niego przez władze państwa wzywającego.

Koszta osobistego stawienia się świadka ponosi zawsze państwo wzywające. W wezwaniu, które w tym celu będzie przesłane drogą dyplomatyczną, należy podać sumę, którą wynagrodzi się świadkowi tytułem kosztów podróży i utrzymania, oraz wysokość zaliczki, którą państwo wezwane może wyasygnować świadkowi na rachunek jego należności z zastrzeżeniem zwrotu przez państwo wzywające.

Zaliczkę tę należy wypłacić świadkowi zaraz, gdy tylko oświadczy gotowość zadość uczynienia wezwaniu.

Bez względu na swe obywatelstwo nie może być żaden świadek, który na obszarach jednej z Stron kontraktujących otrzymał wezwanie i wskutek niego stawił się dobrowolnie przed sędziami strony drugiej, ścigany ani uwięziony tam z powodu dawniejszych czynów karygodnych lub skazań albo pod pozorem współwinny w czynach karygodnych, stanowiących przedmiot procesu, w którym świadek występuje.

Artykuł 16.

Jeżeli w sprawie karnej niepolitycznej, toczącej się przed sądami jednej z Stron kontraktujących, uznano potrzebę konfrontacji obwinionego z osobami, znajdującymi się w uwięzieniu na obszarach Strony drugiej, albo przedłożenia środków dowodowych lub aktów sądowych, wówczas należy wystosować odnośne żądanie drogą dyplomatyczną. Żądaniu temu należy uczynić zadość, jeżeli nie stoją na przeszkodzie żadne szczególne powody. Więźniów i środki dowodowe należy jednak odesłać z powrotem jak najszybciej.

Artykuł 17.

Jeżeli jedna z Stron kontraktujących uznaje w sprawie karnej niepolitycznej potrzebę przesłuchania świadków, znajdujących się na obszarach Strony drugiej, albo podjęcia jakiegokolwiek innej czynności śledczej, wówczas należy przesłać w tym celu drogą dyplomatyczną rekwizycję, wygotowaną według ustaw kraju wzywającego. Wezwaniu uczyni się zadość przy przestrzeganiu ustaw kraju, na którego obszarze ma się podjąć przesłuchanie świadków lub wykonać czynność śledczą.

Toutefois, les commissions rogatoires tendant à faire opérer soit une perquisition personnelle, soit une visite domiciliaire, soit la saisie du corps du délit ou de pièces de conviction, ne pourront être exécutés que pour un des faits énumérés à l'article 2 et sous la réserve exprimée à l'alinéa 3 de l'article 9 ci-dessus.

Article 18.

Si l'une des Parties contractantes juge nécessaire qu'un acte de la procédure pénale soit communiqué à une personne qui se trouve sur les territoires de l'autre Partie, cette communication se fera par la voie diplomatique à l'autorité compétente de l'Etat requis, laquelle renverra par la même voie le document constatant la remise ou fera connaître les motifs qui s'y opposent. Les jugements de condamnation rendus par les tribunaux de l'une des Parties contractantes contre des ressortissants de l'autre Partie ne seront, toutefois, pas signifiés à ces derniers. L'Etat requis n'assume aucune responsabilité du fait de la signification d'actes judiciaires.

Article 19.

Les Parties contractantes renoncent réciproquement à toute réclamation ayant pour objet le remboursement des frais occasionnés sur leurs territoires respectifs par la détention et le transport de l'inculpé ou des individus livrés provisoirement pour être confrontés, par la remise des objets indiqués aux articles 9, 16 et 17, par l'audition de témoins ou par d'autres actes d'instruction ou bien par la communication d'actes judiciaires et de sentences.

Les frais du transport et de l'entretien, à travers les territoires intermédiaires, des individus dont l'extradition ou la remise temporaire aura été accordée, demeurent à la charge du Gouvernement requérant.

Seront de même à la charge du Gouvernement requérant les frais du transit à travers les territoires de l'autre Partie contractante d'un individu dont l'extradition ou la remise temporaire aurait été accordée au Gouvernement requérant par une tierce Puissance.

De même les frais de la remise temporaire mentionnée à l'article 10 seront supportés par l'Etat requérant.

L'Etat requérant remboursera également les indemnités accordées aux experts dont l'intervention aura été jugée nécessaire dans une cause pénale.

Jeżeli jednak rekwizycje są skierowane na przeprowadzenie rewizji osób lub domu albo na skonfiskowanie liców czynu lub środków dowodowych, wówczas można je wykonać tylko z zastrzeżeniem, podaniem w ustępie 3. artykułu 9., i tylko wtedy, jeżeli chodzi o jeden z czynów, wymienionych w artykule 2.

Artykuł 18.

Jeżeli jedna z Stron kontraktujących uznaje w postępowaniu karnem potrzebę doręczenia pewnego pisma do rąk osoby, przebywającej na obszarach Strony drugiej, wówczas powinno się przesłać pismo to właściwej władzy państwa wezwanego drogą dyplomatyczną. Władza ta zwróci tą samą drogą dowód doręczenia albo poda powody, stojące na przeszkodzie doręczeniu. Orzeczenia zasądzające, które zapadły przed sądami jednej z Stron kontraktujących przeciw obywatelom Strony drugiej, nie będą jednak doręczane tym ostatnim. Przez podjęcie doręczenia aktów sądowych nie przyjmuje państwo rekwirowane żadnej odpowiedzialności.

Artykuł 19.

Strony kontraktujące zrzekają się wszelkich pretensji do zwrotu kosztów, które powstaną w granicach ich obszarów przez przytrzymanie i transport obwinionego albo osób, odstawianych czasowo do konfrontacji, przez przesyłanie przedmiotów, wymienionych w artykułach 9., 16. i 17., przez przesłuchanie świadków lub podjęcie innych czynności śledczych albo wreszcie przez przesyłanie aktów i wyroków sądowych.

Koszta, które wynikną przy wydaniu lub czasowem odstawieniu z tytułu przewozu i żywienia na obszarach państw pośrednich, spadają na państwo rekwirujące.

Rząd rekwirujący ma ponieść także koszty przewazy, jeżeli trzecie mocarstwo zezwoliło mu na wydanie lub czasowe odstawienie osoby, która ma być przetransportowana przez obszary drugiej Strony kontraktującej.

Również koszty czasowego odstawienia (artykuł 10.) mają być ponoszone przez państwo wzywające.

Państwo wzywające ma zwrócić także wynagrodzenia, przyznane rzeczoznawcom, jeżeli w pewnej sprawie karnej uznano przybranie ich za potrzebne.

Article 20.

Les Parties contractantes s'engagent à se communiquer réciproquement tous les arrêts prononcés par les tribunaux de l'une des Parties contractantes contre les ressortissants de l'autre pour des actions punissables ayant entraîné une condamnation de plus de trois mois de prison. Cette communication aura lieu moyennant l'envoi par la voie diplomatique d'un extrait du jugement devenu définitif. Communication sera donné par l'Etat qui aura obtenu l'extradition d'un malfaiteur, du résultat définitif des poursuites criminelles.

Article 21.

Les lettres rogatoires en matière pénale et leurs annexes ainsi que les actes à communiquer en vertu des articles 6 et 18 seront accompagnés pour l'Autriche d'une traduction allemande ou française, pour la Hongrie d'une traduction hongroise ou française, pour la Serbie d'une traduction serbe, française ou allemande, si ces pièces ne sont pas rédigées dans une de ces langues ou dans la langue du tribunal requis; ces traductions seront expédiées sans frais.

Les réponses aux commissions rogatoires et les pièces dressés en exécution des commissions rogatoires, ainsi que les actes à transmettre en vertu de l'article 16 et les extraits qui doivent être communiqués conformément à l'article 20, ne seront pourvus d'une traduction qu'à la demande de l'Etat requérant et contre remboursement des frais de traduction.

Seront exempts de légalisation les actes expédiés en matière pénale par les autorités judiciaires des Parties contractantes. Ces actes seront revêtus du sceau de l'autorité judiciaire qui les a délivrés.

Article 22.

La présente Convention sera exécutoire huit jours après l'échange des ratifications et remplacera la Convention d'extradition en date du 6 Mai 1881. 24 Avril
Elle restera en vigueur jusqu'au 31 décembre 1917.

Dans le cas où aucune des Parties contractantes n'aurait notifié, douze mois avant la fin de ladite période, son intention d'en faire cesser les effets, elle demeurera obligatoire jusqu'à l'expiration d'une année à partir du jour où l'une ou l'autre des Parties contractantes l'aura dénoncée.

Artykuł 20.

Strony kontraktujące są obowiązane, udzielać sobie nawzajem wszelkie orzeczenia karne, wydane przez sądy jednej z Stron kontraktujących przeciw obywatelom Strony drugiej, o ile nałożono nimi karę na wolności powyżej trzech miesięcy. Uwiadomienie to ma odbywać się drogą dyplomatyczną przez przesłanie wyciągu z prawomocnego wyroku. Państwo, któremu dozwolono wydania przestępcy, ma uwiadomić o ostatecznym wyniku postępowania karnego.

Artykuł 21.

Rekwizycje, wysłane w sprawach karnych, i ich załączniki, jak również akta, przesyłane na zasadzie artykułów 6. i 18., należy zaopatrzyć, jeżeli są przeznaczone dla Austrii, w tłumaczenie niemieckie lub francuskie, jeżeli są przeznaczone dla Węgier, w tłumaczenie węgierskie lub francuskie, a jeżeli są przeznaczone dla Serbii, w tłumaczenie serbskie, francuskie lub niemieckie, o ile one nie są już i tak wygotowane w jednym z tych języków lub w języku sądu rekwirowanego; tłumaczenia te należy wygotować bezpłatnie.

Odpowiedzi na rekwizycje oraz pisma, sporządzone w załatwieniu rekwizycji, jak również akta, przesyłane na zasadzie artykułu 16., i wyciągi z wyroków, które mają być udzielane stosownie do artykułu 20., zaopatruje się w tłumaczenia tylko na żądanie państwa rekwirującego i za zwrotem kosztów przekładu.

Akta, wygotowane przez sądy Stron kontraktujących w sprawach karnych, nie potrzebują uwierzytelnienia. Mają one być zaopatrzone pieczęcią władzy sądowej, która je wystawia.

Artykuł 22.

Układ niniejszy wchodzi w życie w osiem dni po wymianie ratyfikacji i wstępuje w miejsce układu o wydawaniu przestępców z dnia 6. maja 1881. Pozostaje on w mocy aż do dnia 31. grudnia 1917.

Gdyby żadna z Stron kontraktujących nie wniosła na dwanaście miesięcy przed końcem tego okresu o swym zamiarze uchylenia układu, wówczas pozostaje on w mocy aż do upływu jednego roku od dnia, w którym jedna lub druga z Stron kontraktujących wypowie go.

Article 23.

La présente Convention sera ratifiée, et les ratifications en seront échangées à Belgrade, aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs y ont apposé leurs signatures et l'ont revêtue de leurs sceaux.

Fait en double original à Belgrade, le dix-sept
trente
mars mil neuf cent onze.

(L. S.) **Forgách** m. p. (L. S.) **M. G. Milovanovitch** m. p.

(L. S.) **Lutterotti** m. p.

(L. S.) **Töry** m. p.

Artykuł 23.

Układ niniejszy będzie ratyfikowany, a ratyfikacye wymieni się w Belgradzie z wszelkim możliwym pośpiechem.

W dowód tego podpisali obustronni pełnomocnicy układ i zaopatrzyli go swoimi pieczęciami.

Działo się w Belgradzie w podwójnym
pierwopisie dnia siedemnastego
trzydziestego marca roku tysiąc
dziewięćset-jedenastego.

(L. S.) **Forgách** wlr. (L. S.) **M. G. Milovanovitch** wlr.

(L. S.) **Lutterotti** wlr.

(L. S.) **Töry** wlr.

Nos visis et perpensis conventionis hujus stipulationibus illas omnes et singulas pro Austria et pro Hungaria ratas hisce confirmatasque habere profiteamur ac declaramus verbo Nostro promittentes, Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandatuos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratificationis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae die duodevicesimo mensis Januarii anno Domini millesimo nongentesimo duodecimo, Regnorum Nostrorum sexagesimo quarto.

Franciscus Josephus m. p.

Pro Ministro:

Ladislav liber Baro Müller de Szentgyörgy m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Franciscus Peter m. p.

Caes. et Reg. Consul Generalis.

(Pierwopis.)

Au moment de procéder à la conclusion de la Convention d'extradition en date d'aujourd'hui le soussigné Ministre d'Autriche-Hongrie a l'honneur de porter à la connaissance de Son Excellence, Monsieur le Ministre des affaires étrangères de Serbie, qu'il est entendu que les dispositions de la Convention susmentionnée trouveront leur application analogue par rapport à la Bosnie et l'Herzégovine.

Il est en outre entendu que les lettres rogatoires en matière pénale et leurs annexes ainsi que les autres actes indiqués dans l'article 21 de ladite Convention et émanant des autorités judiciaires serbes seront, pour la Bosnie et l'Herzégovine, accompagnés d'une traduction allemande, hongroise ou française dans les cas où ces pièces ne seraient pas rédigées dans la langue serbo-croate.

En priant Son Excellence, Monsieur le Ministre des affaires étrangères de Serbie, de vouloir bien lui faire parvenir une note analogue à la présente, le soussigné profite de l'occasion pour Lui renouveler l'assurance de sa haute considération.

Belgrade, le 17/30 mars 1911.

Forgách m. p.

Son Excellence

Monsieur Milovan Milovanović,
Ministre Royal des Affaires Etrangères de Serbie
etc. etc. etc.

Belgrade.

(Przekład.)

Z powodu zawarcia układu o wydawaniu przestępców z daty dzisiejszej ma zaszczyt podpisany Minister austriacko-węgierski potwierdzić Jego Ekscellencyi Panu Ministrowi spraw zewnętrznych Serbii, że według wzajemnej zgody mają postanowienia wspomnianego właśnie układu mieć odpowiednie zastosowanie do Bośni i Hercegowiny.

Istnieje dalej zgoda co do tego, że rekwizycye, wysyłane przez władze serbskie w sprawach karnych, i ich załączniki jak również inne akta, wymienione w artykule 21. niniejszego układu będą zaopatrzone, jeżeli są przeznaczone dla Bośni i Hercegowiny, w tłumaczenie niemieckie, węgierskie lub francuskie, o ile nie są wygotowane w języku serbsko-kroackim.

Podpisany uprasza Jego Ekscellencyę Pana Ministra spraw zewnętrznych Serbii o przesłanie podobnej noty i korzysta z sposobności, by odnowić zapewnienie swego wysokiego szacunku.

Belgrad, dnia 17./30. marca 1911.

Forgách wlr.

Do Jego Ekscellencyi

Pana Milovana Milovanovića,
król. Ministra spraw zewnętrznych Serbii itd.

w Belgradzie.

(Pierwopis.)

Ministère
des Affaires Etrangères.

P. No. 455.

Belgrade, le 17 mars 1911.

Monsieur le Ministre,

En réponse à la Note que Votre Excellence m'a remise au moment de procéder à la conclusion de la Convention d'extradition, j'ai l'honneur de porter à la connaissance de Votre Excellence, qu'il est entendu que les dispositions de la Convention susnommée trouveront leur application analogue par rapport à la Bosnie-Herzégovine.

Il est bien entendu que les lettres rogatoires en matière pénale et leurs annexes ainsi que les autres actes indiqués dans l'article 21 de la dite Convention et émanant des autorités judiciaires serbes seront, pour la Bosnie-Herzégovine, rédigés en langue serbo-croate.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, l'assurance de ma haute considération.

M. G. Milovanovitch m. p.

A Son Excellence

Monsieur J. Comte de Forgách,
Ministre d'Autriche-Hongrie.

(Przekład.)

Ministerstwo
spraw zewnętrznych.

Nr. 455.

Belgrad, dnia 17. marca 1911.

Panie Ministrze!

W odpowiedzi na notę, którą Wasza Ekscellencya przesłała mi z powodu zawarcia układu o wydawaniu przestępców z daty dzisiejszej, mam zaszczyt potwierdzić Waszej Ekscellencyi, że według wzajemnej zgody mają postanowienia wspomnianego właśnie układu mieć odpowiednie zastosowanie do Bośni i Hercegowiny.

Istnieje zgoda co do tego, że rekwizycje, wysyłane przez władze serbskie w sprawach karnych, i ich załączniki jak również inne akta, wymienione w artykule 21. niniejszego układu, będą wygotowane, jeżeli są przeznaczone dla Bośni i Hercegowiny, w języku serbsko-kroackim.

Przyjmij Pan, Panie Ministrze, zapewnienie mego wysokiego poważania.

M. G. Milovanovitch wlr.

Do Jego Ekscellencyi

hrabiego J. Forgacha,
austriacko-węgierskiego Ministra.

Układ powyższy ogłasza się niniejszem wraz z umieszczonymi wyżej notami.

Wiedeń, dnia 25. stycznia 1912.

Stürgkh wlr.

Hochenburger wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1912. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1912** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1870 za . . .	2 K 80 h	Rocznik	1891 za . . .	6 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1871 " . . .	4 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1872 " . . .	6 " 40 "	"	1893 " . . .	6 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1894 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1895 " . . .	7 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły w stanie **wadliwym**, należy reklamować najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w **przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.